

ห้ามใช้หรือยึดร่างนี้เป็นมาตรฐาน
มาตรฐานฉบับสมบูรณ์จะมีประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ร่าง

มาตรฐานรัฐบาลดิจิทัล
ว่าด้วยแนวทางการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ
ในรูปแบบดิจิทัลต่อสาธารณะ

Open Government Data Guideline

สำหรับเสนอคณะกรรมการจัดทำร่างมาตรฐาน

สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)

เลขที่ 108 อาคารบางกอกไทยทาวเวอร์ ชั้น 17 ถนนรางน้ำ แขวงถนนพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400

หมายเลขโทรศัพท์: 0 2612 6000 โทรสาร: 0 2612 6011 0 2612 6012

มาตรฐานรัฐบาลดิจิทัล

Digital Government Standard

มรด. [x : xxxx]

DGS [x : xxxx]

ว่าด้วยแนวทางการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐในรูปแบบดิจิทัล ต่อสาธารณะ

OPEN GOVERNMENT DATA GUIDELINE

เวอร์ชัน 2.0

สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)
สำนักนายกรัฐมนตรี

มาตรฐานรัฐบาลดิจิทัล
ว่าด้วยแนวทางการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ
ในรูปแบบดิจิทัลต่อสาธารณะ

มรด.[X-XXXX]

สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)

เลขที่ 108 อาคารบางกอกไทยทาวเวอร์ ชั้น 17 ถนนรางน้ำ แขวงถนนพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400
หมายเลขโทรศัพท์: 0 2612 6000 โทรสาร: 0 2612 6011 0 2612 6012

ประกาศโดย

คณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

วันที่ กรุณาเลือกวันที่ประกาศ

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับ.....(ชื่อฉบับ).....

เล่ม xxx ตอน...(พิเศษ)... xxx x วันที่ xx xxxxxx พ.ศ. xxxx

คณะกรรมการจัดทำร่างมาตรฐาน ข้อกำหนด และหลักเกณฑ์
ภายใต้พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. 2562

ที่ปรึกษา

นายสุพจน์ เตียรุจดี

สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)

ประธานกรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. หนูไฟโรจน์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รองประธานกรรมการ

นายอาศิส อัญญาโพธิ์

สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)

กรรมการ

นายมารุต บุรณรัช

ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ

นางสาวชนิษฐ์ ผาทอง

สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน)

นายชลอ อินทพันธ์

สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง

นางวณิสรา สุขวัฒน์

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

นายพัชรโรตม์ ลิ้มปิยะเชิฐียร

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

นายสันติ สิทธิเลิศพิศาล

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

ดร. วีระ วีระกุล

สภาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

รองศาสตราจารย์เกริก ภิรมย์โสภา

ประธานคณะทำงานเทคนิคด้านมาตรฐานกระบวนการ

และการดำเนินงานทางดิจิทัล

รองศาสตราจารย์ธีรณี อจลากุล

ประธานคณะทำงานเทคนิคด้านมาตรฐานการบริหาร

จัดการข้อมูลภาครัฐ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์มารอง ผดุงสิทธิ์

ประธานคณะทำงานเทคนิคด้านมาตรฐานการเชื่อมโยง

และแลกเปลี่ยนข้อมูลภาครัฐ

กรรมการและเลขานุการ

นางสาวอุรชฎา เกตุพรหม

สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)

คณะกรรมการเทคนิคด้านมาตรฐานการบริหารจัดการข้อมูลภาครัฐ

ที่ปรึกษา

นายสุพจน์ เตียรุจดี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัฐวุฒิ หนูไพโรจน์

สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)

ประธานคณะกรรมการจัดทำร่างมาตรฐาน ข้อกำหนด และหลักเกณฑ์ ภายใต้พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. 2562

นางสาวจิตติรัตน์ ทิพย์สัมฤทธิ์กุล

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ประธานคณะกรรมการ

รองศาสตราจารย์ธีรณี อจลากุล

ผู้อำนวยการสถาบันข้อมูลขนาดใหญ่ (องค์การมหาชน)

รองประธานกรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์โชติศรีรัตต ธรรมบุษดี

มหาวิทยาลัยมหิดล

คณะกรรมการ

นายเสฏฐวุฒิ ต่างท้วม

กรมทรัพย์สินทางปัญญา

นายมารุต บุรณรัช

ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ

นางสาวปรีสุทธิ์ จิตต์ภักดี

สถาบันข้อมูลขนาดใหญ่ (องค์การมหาชน)

นายธีระพงษ์ วงษ์สอาด

สำนักข่าวกรองแห่งชาติ

นายอภิสิทธิ์ สุขสาคร

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

นายนิเวศ มิ่งมิตรโอฬาร

สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

นางสาวปติญา เชื้อดี

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

นายสุเมธี เกศวพิทักษ์

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

นางกาญจนา ภูมาลี

สำนักงานสถิติแห่งชาติ

นางสาวณัฐชยา ภาสสิทธิ์

สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ

นายวันประชา เชาวลิทวงศ์

ธนาคารแห่งประเทศไทย

นายกฤษดา มาลีวงศ์

สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)

นายศรัณย์ ใจน้อม

สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)

คณะกรรมการและเลขานุการ

นางสาวอรรุษา เกตุพรหม

สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)

วิเคราะห์และจัดทำมาตรฐานรัฐบาลดิจิทัล

นางสาวสุภัทรา เรืองวานิช	สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)
นางสาวศุภมาส พงษ์ภาคิน	สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)
นายธนัชกฤต เรืองฉวี	สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)

DRAFT

สารบัญ

สารบัญ	5
สารบัญตาราง	7
สารบัญภาพ	8
คำนำ	9
1. บทนำ	10
1.1. ความเป็นมา	10
1.2. ขอบข่าย	10
1.3. บทนิยาม	11
1.4. กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	12
2. กรอบแนวคิดที่เกี่ยวข้อง	13
2.1. ประเภทและความสัมพันธ์ของข้อมูล	13
3. ปัจจัยที่ต้องพิจารณาในการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ	15
3.1. คุณลักษณะของข้อมูลเปิดภาครัฐ	15
3.2. การประเมินคุณภาพข้อมูล	16
3.3. การประเมินความพร้อมของการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ	17
4. กระบวนการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ	18
4.1. การวางแผนการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ	18
4.2. การดำเนินการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ	20
4.3. การวัดผลการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ	26
4.4. การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง	26
5. การบริหารจัดการศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ	26
5.1. การบริหารจัดการศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ	26
5.2. การประสานความร่วมมือ	26
5.3. สร้างความเข้าใจและความตระหนักรู้	27
5.4. การรับฟังความคิดเห็น	27
5.5. การตรวจสอบ	27
5.6. การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง	27
6. การนำข้อมูลเปิดไปใช้ประโยชน์	32
6.1. กรณีศึกษาจากใช้ประโยชน์จากข้อมูลเปิด	33
6.2. กรณีศึกษาจากการวิเคราะห์ข้อมูลเปิด เพื่อป้องกันการก่ออาชญากรรม	36
6.3. กรณีศึกษาจากการวิเคราะห์ข้อมูลเปิด เพื่อการขนส่งและโครงสร้างพื้นฐาน	36
6.4. กรณีศึกษาจากการวิเคราะห์ข้อมูลเปิด เพื่อการป้องกันและปราบปรามทุจริตคอร์รัปชัน	37
6.5. กรณีศึกษาจากการวิเคราะห์ข้อมูลเปิด เพื่อการสร้างนวัตกรรม	38

7. ภาคผนวก.....	40
7.1. ภาคผนวก ก ตัวอย่างการประเมินชุดข้อมูลที่มีคุณค่า.....	40
7.2. ภาคผนวก ข ชุดข้อมูลที่มีคุณค่า	41
7.3. ภาคผนวก ค คำอธิบายชุดข้อมูลดิจิทัล	51
7.4. ภาคผนวก ง ตัวอย่างรายการที่ใช้ในการตรวจสอบกระบวนการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ	55
7.5. ภาคผนวก จ ตัวอย่างแนวปฏิบัติการสร้างการมีส่วนร่วมของประเทศต่าง ๆ.....	62
8. บรรณานุกรม.....	63

DRAFT

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1: ตัวอย่างการวัดระดับการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐจากการวัดระดับกรอบธรรมาภิบาลภาครัฐ มาประยุกต์ใช้	18
ตารางที่ 2: ระดับการเปิดเผยชุดข้อมูลเปิดเรียงตามระดับ 1 ดาว ถึง 5 ดาว.....	23
ตารางที่ 3: ตัวอย่างความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการ ส่วนนำเข้า ส่วนนำออก และผู้มีส่วนได้เสียกับข้อมูล 28	
ตารางที่ 4: ตัวอย่างชุดข้อมูลเปิดที่พบในฐานข้อมูลเปิดภาครัฐขององค์การสหประชาชาติ และประเทศต่าง ๆ	42
ตารางที่ 5: ตัวอย่างคำอธิบายชุดข้อมูลส่วนหลัก 14 รายการ (เมทาดาตาเชิงธุรกิจ).....	52
ตารางที่ 6: ตัวอย่างรายการที่ใช้ในการตรวจสอบกระบวนการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ	55
ตารางที่ 7: ตัวอย่างแนวปฏิบัติการสร้างการมีส่วนร่วมของประเทศต่าง ๆ	62

สารบัญญรูป

รูปที่ 1: ประเภทและความสัมพันธ์ของข้อมูล.....	13
รูปที่ 2: แนวคิดวงจรชีวิตข้อมูลของหน่วยงานของรัฐ.....	14
รูปที่ 3: คุณลักษณะของข้อมูลเปิดภาครัฐ.....	15
รูปที่ 4: 5 มิติคุณภาพข้อมูล.....	17
รูปที่ 5: กระบวนการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ.....	18
รูปที่ 6: การจัดทำแนวนโยบาย และ แนวปฏิบัติการบริหารจัดการข้อมูล.....	19
รูปที่ 7: การจัดระดับความสำคัญของชุดข้อมูลของข้อมูลเปิดภาครัฐ.....	20
รูปที่ 8: ตัวอย่างการรวบรวมชุดข้อมูล.....	21
รูปที่ 9: การจัดหมวดหมู่และระดับชั้นข้อมูลเปิด.....	21
รูปที่ 10: การเลือกใช้สัญญาอนุญาต.....	22
รูปที่ 11: ตัวอย่างการปกป้องข้อมูล.....	24
รูปที่ 12: ตัวอย่างภาพแสดงขั้นตอนการเปิดเผยชุดข้อมูลของข้อมูลเปิดภาครัฐ.....	28
รูปที่ 13: โครงการภาษีไปไหน: เว็บไซต์ govspending.data.go.th และ “แอปพลิเคชัน ภาษีไปไหน”	33
รูปที่ 14: ตัวอย่างการแสดงผลในเว็บไซต์ govspending.data.go.th.....	34
รูปที่ 15: ตัวอย่างการใช้ประโยชน์จากข้อมูลเปิดของกรมชลประทาน.....	35
รูปที่ 16: ตัวอย่างการใช้ประโยชน์จากข้อมูลเปิดของสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.....	35

คำนำ

ข้อมูลถือเป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อการดำเนินงาน เพื่อนำมาใช้ในการสนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบาย เศรษฐกิจ และสังคมดิจิทัลให้กับทุกภาคส่วน รวมถึงการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาบริการหรือ ต่อยอดนวัตกรรมต่าง ๆ ซึ่งปัจจุบันภาครัฐได้มีการเปิดเผยข้อมูล ผ่าน data.go.th ที่รู้จักกันในนาม “ศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ” ในปี 2566 พบว่ามีจำนวนชุดข้อมูลเปิดกว่า 10,800 ชุดข้อมูล ซึ่งก่อให้เกิด การบูรณาการข้อมูลร่วมกันในหลากหลายมิติ ทั้งในระหว่างหน่วยงานของรัฐด้วยกันและระหว่างหน่วยงาน ของรัฐกับประชาชน เน้นการยกระดับไปสู่ความร่วมมือกัน แสวงหาความคิดริเริ่มและสร้างนวัตกรรม แสดงถึง ความโปร่งใสของการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ นำไปสู่การแก้ไขปัญหาสังคมโดยการใช้ข้อมูลเปิด ที่สำคัญในการวางแผนและการดำเนินการในสาขาต่าง ๆ เช่น สุขภาพ, การศึกษา, และสิ่งแวดล้อม และสร้าง ประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการเข้าถึงข้อมูล รวมถึงสนับสนุนให้ภาคเอกชน และภาคประชาชนนำข้อมูลที่เปิดเผยไปสร้างนวัตกรรมและบริการเพื่อยกระดับการพัฒนาประเทศ

จากการจัดอันดับ E-Government Development ในปี 2565 โดย United Nations Department of Economic and Social Affairs พบว่า ประเทศไทยได้คะแนนสูงขึ้นจาก ปี 2563 จากเดิม 0.7565 เป็น 0.7660 และขยับขึ้น 2 อันดับ เมื่อเปรียบเทียบกับ 193 ประเทศทั่วโลก ขึ้นมาอยู่ที่อันดับ 55 จากเดิมอันดับที่ 57 โดยประเทศไทยได้คะแนนอยู่ในกลุ่ม "สูงมาก" ใน 4 หมวด คือ 1. การให้บริการออนไลน์ (Online Service Index - OSI) 2. ทุนมนุษย์ (Human Capital Index - HCI) 3. การมีส่วนร่วมทางออนไลน์ (E-Participation Index - EPI) 4. การเปิดเผยข้อมูลของรัฐบาล (Open Government Data Index - OGD) อย่างไรก็ตาม ข้อมูลเปิดที่อยู่ใน ระบบศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ มีอัตราการเพิ่มขึ้นของข้อมูลอย่างมีนัยยะ และ การเข้าใช้งานเป็นจำนวนมากขึ้นในทุกๆปี แต่ข้อมูลที่สำคัญของภาครัฐยังมีการเปิดเผยอย่างจำกัด การจัดเก็บข้อมูล ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์หรือรูปแบบที่อ่านได้ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ Machine Readable ที่ค่อนข้างน้อย จึงทำให้เกิดข้อจำกัดในการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์เพื่อวิเคราะห์หรือสร้างนวัตกรรมข้อมูล

สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) จึงได้มีการ ปรับปรุงแนวทางการเปิดเผยข้อมูลเปิด ภาครัฐ ในรูปแบบดิจิทัลต่อสาธารณะ เวอร์ชัน 2.0 ขึ้นเพื่อเป็นแนวทางการเปิดเผยให้สอดคล้องกับกฎหมาย และกรอบธรรมาภิบาลข้อมูล สร้างความรู้ความเข้าใจ ความมั่นใจในการเปิดเผยข้อมูลให้เพิ่มมากขึ้น อันประกอบด้วยกำหนดยุทธศาสตร์ รูปแบบ และกลไกต่าง ๆ เช่น การคัดเลือกชุดข้อมูลในการเปิดเผย การควบคุมคุณภาพของข้อมูล วิธีการและช่องทางในการเปิดเผยข้อมูล ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยข้อมูล และมุ่งเน้นการนำข้อมูลเปิดไปใช้ในการสร้างประโยชน์ในหลากหลายมิติ ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนในทุกภาคส่วน สามารถที่จะเข้าถึงข้อมูลที่มีคุณภาพของประเทศ ได้โดยง่ายและตลอดเวลา

มาตรฐานรัฐบาลดิจิทัล ว่าด้วยการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐในรูปแบบดิจิทัลต่อสาธารณะ

1. บทนำ

1.1. ความเป็นมา

การเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้หน่วยงานของรัฐต้องเปิดเผยข้อมูลเพื่อประโยชน์แก่สาธารณะ ได้แก่ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 นอกจากนี้ ยังมีพระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. 2562 ซึ่งกำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดทำข้อมูลที่ต้องเปิดเผยตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการในรูปแบบข้อมูลดิจิทัลต่อสาธารณะ ประกอบกับมติคณะรัฐมนตรีเมื่อปี พ.ศ. 2556 เรื่อง แนวทางการยกระดับการให้บริการประชาชนผ่านบริการอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ เพื่อให้เกิดการบูรณาการการเชื่อมโยงที่สมบูรณ์ครอบคลุมการให้บริการแก่ภาคประชาชน ภาคธุรกิจ และหน่วยงานของรัฐด้วยตนเอง ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมและรองรับการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community: AC) ในปี พ.ศ. 2558 มีการส่งเสริมและผลักดันให้หน่วยงานราชการทุกหน่วยงานทำมาตรฐานเว็บไซต์ภาครัฐ (Government Website Standard) ไปประยุกต์ใช้และปรับปรุงเว็บไซต์ของหน่วยงาน รวมถึงการจำเป็นต้องจดทะเบียนชื่อและเป็นผู้ถือครองโดเมนเนมภายใต้ชื่อ data.go.th ในการให้บริการศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ (Open Government Data) เพื่อให้ประชาชนค้นหาและเข้าถึงข้อมูลการดำเนินงานที่มีคุณภาพของภาครัฐได้ง่าย ซึ่งเป็นการสร้างความโปร่งใสตรวจสอบได้ ส่งเสริมให้เกิดธรรมาภิบาล เกิดความร่วมมือของภาครัฐ และการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยภาคประชาชน ภาครัฐ ภาคเอกชนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างเสรีตลอดเวลาโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย สามารถนำไปเผยแพร่ ใช้ประโยชน์ หรือ พัฒนาบริการและนวัตกรรมในรูปแบบต่างๆ ซึ่งนำไปสู่การเป็นประเทศที่มีความเข้มแข็ง และความก้าวหน้าด้วยความสามารถของการเข้าถึงแหล่งข้อมูลความรู้ในทุกมิติอย่างครอบคลุม

1.2. ขอบข่าย

มาตรฐานรัฐบาลดิจิทัลว่าด้วยการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐในรูปแบบดิจิทัลต่อสาธารณะ เวอร์ชัน 2.0 จัดทำขึ้น เพื่ออธิบายแนวทางพร้อมทั้งกระบวนการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐและผู้ใช้ข้อมูลใช้เป็นแนวทางในการเปิดเผยข้อมูล โดยเนื้อหาฉบับนี้ครอบคลุมถึง กฎหมายและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ ปัจจัยที่ต้องพิจารณาในการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ เช่น คุณลักษณะของข้อมูลเปิดภาครัฐ กระบวนการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ การบริหารจัดการศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ และการนำข้อมูลเปิดไปใช้ประโยชน์ เพื่อช่วยสนับสนุนหน่วยงานภาครัฐเปิดเผยข้อมูลโดยแนวทางฉบับนี้ได้จัดทำตามแนวมาตรฐานและแนวปฏิบัติที่ดีของ

- 1) ประกาศคณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล เรื่อง ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ เวอร์ชัน 1.0
- 2) มรด. 6 : 2566 มาตรฐานรัฐบาลดิจิทัลว่าด้วยกรอบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ ฉบับปรับปรุง: แนวปฏิบัติ
- 3) มรด. 4-1 : 2565 มาตรฐานรัฐบาลดิจิทัลว่าด้วยข้อเสนอแนะสำหรับการจัดทำนโยบายการบริหารจัดการข้อมูล เวอร์ชัน 1.0
- 4) มรด. 4-2 : 2565 มาตรฐานรัฐบาลดิจิทัลว่าด้วยข้อเสนอแนะสำหรับการจัดทำแนวปฏิบัติการบริหารจัดการข้อมูล เวอร์ชัน 1.0

34 5) มรด. 5 : 2565 มาตรฐานรัฐบาลดิจิทัลว่าด้วยหลักเกณฑ์การประเมินคุณภาพข้อมูลสำหรับ
35 หน่วยงานภาครัฐ เวอร์ชัน 1.0

36 6) มสพร. 8-2565 มาตรฐานสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) ว่าด้วยหลักเกณฑ์
37 การจัดระดับชั้นและการแบ่งปันข้อมูลภาครัฐ เวอร์ชัน 1.0

38 7) มสพร. 1-2566 มาตรฐานสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) ว่าด้วยแนว
39 ทางจัดทำบัญชีข้อมูลภาครัฐ เวอร์ชัน 2.0

40 1.3. บทนิยาม

41 ความหมายของคำที่ใช้ในแนวทางการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐฉบับนี้ มีดังนี้

42 1.1. ข้อมูลเปิด (Open Data) หมายความว่า ข้อมูลในรูปแบบข้อมูลดิจิทัลที่สามารถเปิดเผยให้ทุก
43 คนสามารถเข้าถึงได้อย่างเสรี ไม่จำกัดแพลตฟอร์ม ไม่เสียค่าใช้จ่าย และนำไปเผยแพร่ ทำซ้ำ หรือใช้ประโยชน์
44 ได้โดยไม่จำกัดวัตถุประสงค์ [4], [5], [6], และ [7]

45 1.2. ข้อมูลเปิดภาครัฐ (Open Government Data) หมายความว่า ข้อมูลที่หน่วยงานของรัฐต้อง
46 เปิดเผยต่อสาธารณะอย่างน้อยตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการในรูปแบบข้อมูลดิจิทัล ที่
47 สามารถเข้าถึงและใช้ได้อย่างเสรี ไม่จำกัดแพลตฟอร์ม ไม่เสียค่าใช้จ่าย เผยแพร่ ทำซ้ำ หรือใช้ประโยชน์ได้โดย
48 ไม่จำกัดวัตถุประสงค์ [8]

49 1.3. คำอธิบายชุดข้อมูลดิจิทัล หรือ เมทาเดตา (Metadata) หมายความว่า ข้อมูลที่ใช้อธิบายข้อมูล
50 หลักหรือกลุ่มข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งกระบวนการเชิงธุรกิจ (ในที่นี้หมายถึง กระบวนการทำงานตามภารกิจ
51 ของหน่วยงาน) และเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศ กฎและข้อจำกัดของข้อมูล และโครงสร้างของข้อมูล เมทาเดตา
52 ช่วยให้หน่วยงานสามารถเข้าใจข้อมูล ระบบ และขั้นตอนการทำงานได้ดียิ่งขึ้น โดยการบริหารจัดการเมทาเดตา
53 (Metadata Management) เริ่มตั้งแต่ การเก็บรวบรวม การจัดกลุ่ม การดูแล และการควบคุมเมทาเดตา
54 ทั้งนี้ข้อมูลแต่ละชุดควรมีเมทาเดตา เพื่อให้ผู้ใช้งานทราบเกี่ยวกับ ชุดข้อมูล เช่น รายละเอียดชุดข้อมูล
55 สิ่งที่เกี่ยวข้องกับชุดข้อมูล วัตถุประสงค์การนำไปใช้ พิลด์ข้อมูล [9]

56 1.4. ชุดข้อมูลที่มีคุณค่าสูง (High Value Dataset) หมายความว่า ชุดข้อมูลที่มีประโยชน์ทั้งต่อ
57 หน่วยงานของรัฐและผู้ใช้ข้อมูล โดยเป็นข้อมูลที่ตรงตามความต้องการของผู้ใช้ข้อมูลอย่างแท้จริง และสามารถ
58 นำไปใช้ต่อได้อย่างกว้างขวาง

59 1.5. บัญชีข้อมูล (Data Catalog) หมายความว่า เอกสารแสดงบรรดารายการของชุดข้อมูลที่จำแนก
60 แยกแยะโดยการจัดกลุ่มหรือจัดประเภทข้อมูลที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมของหน่วยงาน

61 1.6. ศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ (Open Government Data Platform) หรือ Data.go.th
62 หมายความว่า ศูนย์กลางในการเข้าถึงข้อมูลเปิดภาครัฐของประเทศที่ให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลภาครัฐ
63 ได้สะดวก รวดเร็ว ตลอดเวลา โดยข้อมูลที่เผยแพร่อยู่ในรูปแบบไฟล์ที่สามารถแสดงตัวอย่างข้อมูล (Preview)
64 การแสดงข้อมูลด้วยภาพ (Visualization) และ Application Program Interface (API) แบบอัตโนมัติให้กับ
65 ชุดข้อมูลที่เผยแพร่ได้รวมทั้งยังสามารถจัดการชุดข้อมูลและเมทาเดตาของข้อมูลได้

66 1.4. กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

67 การเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐของประเทศไทย มีการบัญญัติไว้ในกฎหมาย หรือกำหนดแนวปฏิบัติที่
68 เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ ดังนี้

69 - รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ในมาตรา 59 ระบุว่า รัฐต้องเปิดเผยข้อมูล
70 หรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐที่มีข้อมูลความมั่นคงหรือข้อมูลความลับของทาง
71 ราชการ

72 - พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. 2540 ระบุเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูล
73 ข่าวสาร กำหนดให้มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ เพื่อให้ประชาชนมีโอกาสกว้างขวางในการได้รับ
74 ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการของรัฐ โดยมีข้อยกเว้นอันไม่ต้องเปิดเผยที่ชัดเจนและจำกัดเฉพาะข้อมูล
75 ข่าวสารที่หากเปิดเผยแล้วจะเกิดความเสียหายต่อประเทศชาติหรือต่อประโยชน์ที่สำคัญของเอกชน

76 - พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. 2562
77 มาตรา 17 ระบุว่า ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำข้อมูลที่ต้องเปิดเผยตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูล
78 ข่าวสารของราชการในรูปแบบข้อมูลดิจิทัลต่อสาธารณะ โดยต้องให้ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้อย่างเสรีโดย
79 ไม่เสียค่าใช้จ่าย และสามารถนำไปเผยแพร่ ใช้ประโยชน์ หรือพัฒนาบริการและนวัตกรรมในรูปแบบต่าง ๆ ได้

80 มาตรา 18 ระบุว่า ให้มีศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐในสำนักงานทำหน้าที่ในการประสานงาน
81 ให้หน่วยงานของรัฐจัดส่งหรือเชื่อมโยงข้อมูลตามมาตรา 17 และเปิดเผยแก่ประชาชน โดยให้คณะกรรมการ
82 พัฒนารัฐบาลดิจิทัลกำหนดประเภท รูปแบบ และมาตรฐานของข้อมูลที่เปิดเผยแก่ประชาชนโดยศูนย์กลาง
83 ข้อมูลเปิดภาครัฐ ทั้งนี้ ต้องเป็นแนวทางและมาตรฐานเดียวกันรวมทั้งสอดคล้องกับหลักการเปิดเผยข้อมูลที่เป็น
84 เป็นสากล

85 - พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 ในส่วนที่ 3 การใช้หรือเปิดเผยข้อมูล
86 ส่วนบุคคล กำหนดให้มีการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลไม่ให้ถูกละเมิดสิทธิในข้อมูลส่วนบุคคล ในการเปิดเผย
87 ข้อมูลส่วนบุคคลนั้นจะต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามที่ได้แจ้งกับผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล โดยได้รับความ
88 ยินยอมจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลก่อน

89 - พระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. 2550 ในมาตรา 6 ระบุว่า สำนักงานสถิติแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่
90 (9) เผยแพร่ข้อมูลสถิติ

91 - พระราชบัญญัติข่าวกรองแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ในมาตรา 8 ระบุว่า บรรดาข้อมูลข่าวสารที่
92 สำนักงานข่าวกรองแห่งชาติได้รับมาเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้จะเปิดเผยมิได้ เว้นแต่เป็น
93 การเปิดเผยต่อหน่วยข่าวกรอง หน่วยงานความมั่นคง นายกรัฐมนตรี หรือตามคำสั่งศาล

94 - พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. 2562 เพื่อกำหนดนโยบาย
95 มาตรการ แนวทางการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ สำหรับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่เป็น
96 โครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศ ในการป้องกัน รับมือ และลดความเสี่ยงจากภัยคุกคามทางไซเบอร์

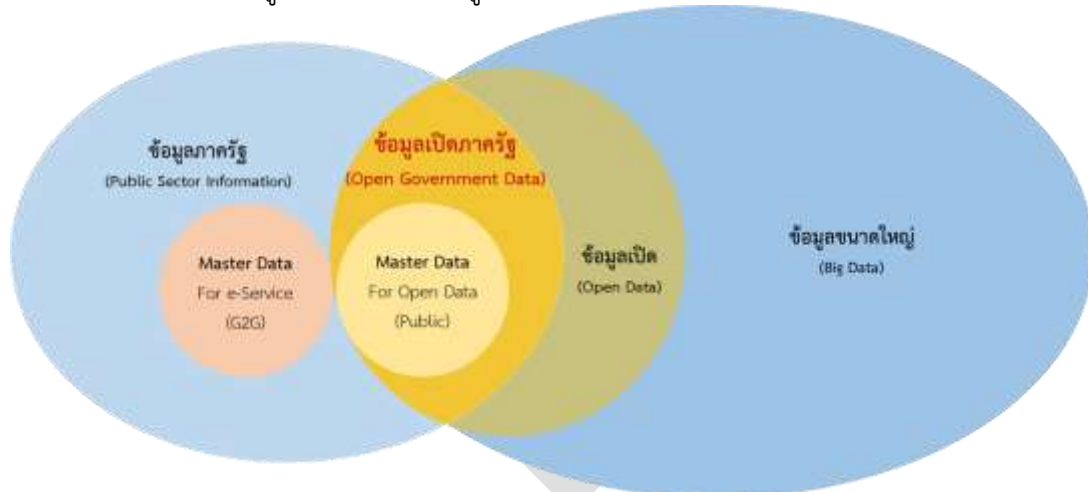
97 - ระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. 2544 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้มี
98 ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับการจัดชั้นความลับของข้อมูล ได้แก่ กำหนดนิยามข้อมูลข่าวสารลับ และกำหนด
99 หลักเกณฑ์และวิธีการในการรักษาความลับของหน่วยงานภาครัฐ

100 - ระเบียบว่าด้วยการรักษาความมั่นคงปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ได้กำหนดเรื่องการรักษาความ
101 ปลอดภัยสิ่งที่เป็นความลับของทางราชการ เพื่อป้องกันความเสียหายต่อความมั่นคงและผลประโยชน์แห่งรัฐ

102 2. กรอบแนวคิดที่เกี่ยวข้อง

103 2.1. ประเภทและความสัมพันธ์ของข้อมูล

104 เพื่อให้หน่วยงานของรัฐมีความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทที่แสดงถึงความหมายของข้อมูลประเภทต่าง ๆ
105 รวมถึงความสัมพันธ์ของข้อมูลในแต่ละประเภทให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น ส่งผลให้สามารถนำข้อมูลไปเปิดเผย
106 อ้างอิง และใช้ประโยชน์ได้อย่างถูกต้อง ดังแสดงในรูปที่ 1

107
108 รูปที่ 1 :ประเภทและความสัมพันธ์ของข้อมูล

109 จากรูปที่ 1 แสดงให้เห็นว่า [5]

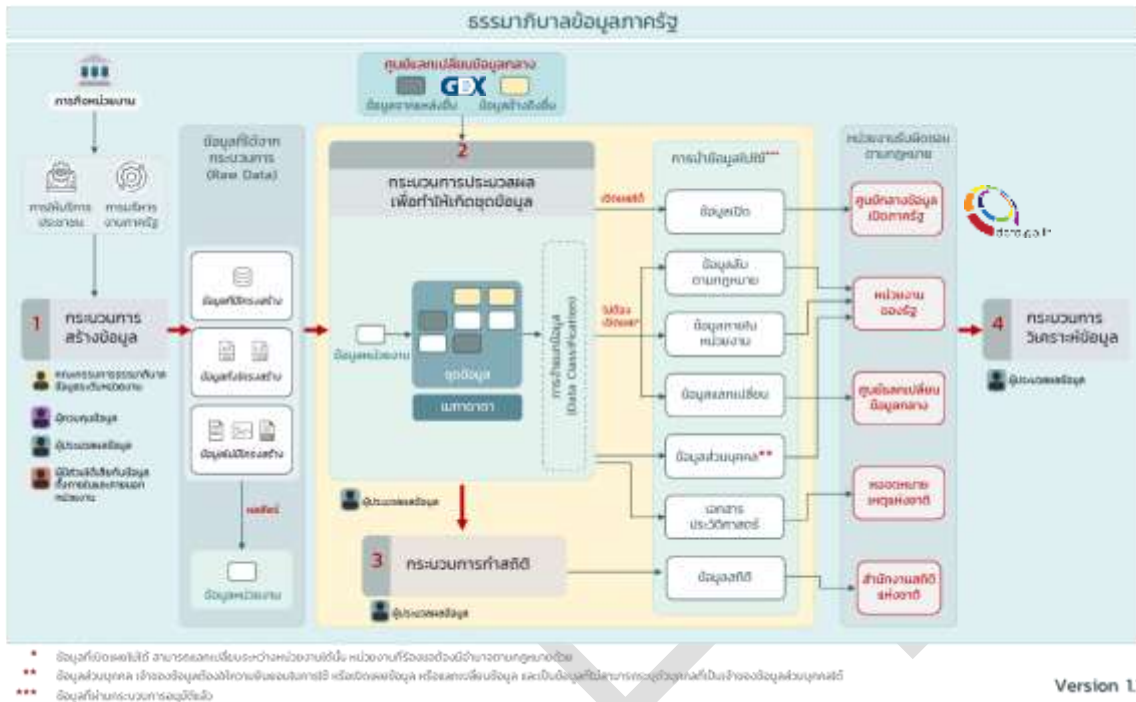
- 110 - ข้อมูลเปิดเป็นข้อมูลที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้อย่างเสรี และเป็นส่วนหนึ่งของข้อมูลขนาดใหญ่
- 111 - ข้อมูลภาครัฐเป็นข้อมูลที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐ และเป็นส่วนหนึ่งของข้อมูล
112 ขนาดใหญ่
- 113 - ข้อมูลเปิดภาครัฐเป็นข้อมูลเปิดที่หน่วยงานของรัฐต้องเปิดเผยต่อสาธารณะ
- 114 - ข้อมูลหลัก (Master Data)¹ สามารถเป็นได้ทั้งข้อมูลภาครัฐสำหรับการให้บริการระหว่างหน่วยงาน
115 ภาครัฐ และข้อมูลเปิดภาครัฐ
- 116 ดังนั้นข้อมูลเปิดภาครัฐสามารถนิยามได้ว่าเป็นข้อมูลภาครัฐที่มีคุณสมบัติสามารถเปิดเผยต่อสาธารณะ
117 ได้ และอาจมีคุณสมบัติเป็นข้อมูลขนาดใหญ่ด้วย

118 ทั้งนี้ หากพิจารณาถึงประเภทและความสัมพันธ์ของข้อมูลดังกล่าวข้างต้นแล้ว ในรูปที่ 2 จะแสดงให้เห็น
119 ถึงแนวคิดวงจรชีวิตข้อมูลของหน่วยงานของรัฐ รวมถึงกระบวนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง ทำให้ทราบว่าจะวงจรชีวิต
120 ของข้อมูลในแต่ละประเภทของหน่วยงานของรัฐอยู่ในขั้นตอนและมีความสัมพันธ์กันอย่างไร โดยมีรายละเอียด
121 ดังแสดงในรูปที่ 2

¹ ข้อมูลหลัก (Master Data) หมายความว่า ข้อมูลที่ถูกสร้างขึ้นเป็นข้อมูลพื้นฐานที่มีความสำคัญต่อการดำเนินงาน เพื่อใช้งานร่วมกันภายในหน่วยงานเป็นหลักและขับเคลื่อน
องค์กรให้บรรลุเป้าหมาย เช่น ข้อมูลพนักงาน, ข้อมูลโครงสร้างองค์กร, ข้อมูลแผนปฏิบัติการและงบประมาณประจำปี, ข้อมูลครุภัณฑ์ ทั้งนี้ หน่วยงานอาจแบ่งปันข้อมูลกับ
หน่วยงานอื่นตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดขึ้น ไม่ได้จำกัดการใช้งานภายในองค์กรเท่านั้น เช่น ข้อมูลหลักของกรมการปกครองคือเลขบัตรประชาชน 13 หลัก ที่กรมสรรพากรนำมา
ไปใช้เป็นเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากรได้

ข้อมูลอ้างอิง (Reference Data) หมายความว่า ข้อมูลที่ถูกสร้างขึ้น หรืออ้างอิงมาจากข้อมูลหลักเพื่อกำหนดให้เป็นมาตรฐานและใช้งานร่วมกันในวงกว้าง โดยมีภาระ
แหล่งที่มา ที่ใช้อ้างอิงได้ชัดเจน หรือ มีหน่วยงานรับผิดชอบเป็นทางการ เช่น ข้อมูลชื่อจังหวัด ข้อมูลรหัสไปรษณีย์ ข้อมูลรหัสประเทศ

ระดับหน่วยงาน (Organization Level)

122

123

รูปที่ 2 :แนวคิดวงจรชีวิตข้อมูลของหน่วยงานของรัฐ

124

จากรูปที่ 2 แสดงให้เห็นว่าหน่วยงานของรัฐมีวงจรชีวิตข้อมูลเกี่ยวข้องกับกระบวนการต่าง ๆ ดังนี้

125

(1) กระบวนการสร้างข้อมูล คือการดำเนินการตามภารกิจของหน่วยงาน แบ่งเป็น การให้บริการประชาชน และการบริหารงานภาครัฐ ซึ่งหน่วยงานต้องจัดทำธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ [10] และกำหนดผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ คณะกรรมการธรรมาภิบาลข้อมูลภายในหน่วยงาน ผู้ควบคุมข้อมูล ผู้ประมวลผลข้อมูล และผู้มีส่วนได้เสียกับข้อมูล ทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน เพื่อให้ข้อมูลมีคุณภาพ เป็นปัจจุบัน รักษาความเป็นส่วนบุคคล และเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนกันได้อย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัย โดยข้อมูลที่ได้จากกระบวนการสร้างข้อมูล ทั้งข้อมูลที่มีโครงสร้าง เช่น ฐานข้อมูล ข้อมูลกึ่งโครงสร้าง เช่น Extensible Markup Language - XML และข้อมูลที่ไม่มีโครงสร้าง เช่น เสียง ภาพภาพเคลื่อนไหว ผลลัพธ์ที่ได้คือ “ข้อมูลหน่วยงาน”

132

(2) กระบวนการประมวลผลเพื่อทำให้เกิดชุดข้อมูล คือ การนำข้อมูลหน่วยงานมาประกอบกับข้อมูลจากแหล่งอื่นหรือข้อมูลอ้างอิงอื่น โดยรวบรวมและจัดเป็นชุดให้ถูกต้องตามลักษณะโครงสร้างของข้อมูล รวมถึงจำแนกหมวดหมู่ กำหนดและจัดระดับชั้นความลับของชุดข้อมูลตามธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ แบ่งออกได้เป็น ข้อมูลที่เปิดเผยได้ ซึ่งหมายถึงข้อมูลเปิดภาครัฐที่แสดงในรูปที่ 1 ข้อมูลที่เปิดเผยไม่ได้ เช่น ข้อมูลลับตามกฎหมาย ข้อมูลภายในหน่วยงาน ข้อมูลแลกเปลี่ยน ซึ่งข้อมูลที่เปิดเผยไม่ได้นี้สามารถแลกเปลี่ยนระหว่างหน่วยงานได้นั้น หน่วยงานที่ร้องขอต้องมีอำนาจตามกฎหมายด้วย และข้อมูลส่วนบุคคล โดยเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลต้องให้ความยินยอมในการใช้หรือเปิดเผยข้อมูลหรือแลกเปลี่ยนส่วนบุคคล เว้นแต่กฎหมายระบุไว้เป็นการเฉพาะ หลังจากนั้นให้จัดทำคำอธิบายชุดข้อมูลดิจิทัล หรือเมทาดาทา

140

(3) กระบวนการทำสถิติ คือ การนำชุดข้อมูลมาผ่านกระบวนการทำสถิติเพื่อให้ได้ข้อมูลสถิติ เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยสถิติ

141

142

(4) กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การนำข้อมูลขนาดใหญ่มาประมวลผลเพื่อวิเคราะห์และนำไปใช้ประโยชน์ต่าง ๆ

143

144 3. ปัจจัยที่ต้องพิจารณาในการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ

145 การเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐต้องเปิดเผยตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการในรูปแบบ
146 ข้อมูลดิจิทัลต่อสาธารณะ โดยเนื้อหาในหัวข้อนี้กล่าวถึงปัจจัยที่หน่วยงานของรัฐ ศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ
147 และผู้ใช้ข้อมูล ต้องพิจารณาในการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ ดังนี้

148 3.1. คุณลักษณะของข้อมูลเปิดภาครัฐ

149 ข้อมูลภาครัฐที่จะถูกนำมาเปิดเผยต่อสาธารณะ ควรพิจารณาให้เป็นไปตามคุณลักษณะของข้อมูลเปิด
150 ภาครัฐ ทั้ง 10 ประการ [11], [12], และ [13] ดังนี้

151

รูปที่ 3 : คุณลักษณะของข้อมูลเปิดภาครัฐ

152

- 153 (1) สมบูรณ์ (Complete) ข้อมูลเปิดต้องพร้อมใช้งาน และไม่เป็นข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลความ
- 154 มั่นคง หรือมีข้อบกพร่องในการเปิดเผยข้อมูล
- 155 (2) ปฐมภูมิ (Primary) ข้อมูลที่ได้จากแหล่งที่มาของข้อมูลโดยตรงในระดับของหน่วยวัดข้อมูลที่
- 156 ละเอียดยิ่งสุดเท่าที่เป็นไปได้ โดยไม่มีการรวบรวมหรือปรับเปลี่ยนรูปแบบข้อมูลต้นฉบับ
- 157 (3) เป็นปัจจุบัน (Timely) ข้อมูลต้องเป็นปัจจุบัน และเปิดเผยในเวลาเร็วที่สุดเท่าที่เป็นไปได้
- 158 เพื่อเพิ่มประโยชน์ให้กับผู้ใช้ข้อมูล
- 159 (4) เข้าถึงได้ง่าย (Accessible) ข้อมูลต้องเข้าถึงได้ง่าย ผู้ใช้ข้อมูลสามารถค้นหา เข้าถึง และใช้งาน
- 160 ชุดข้อมูลได้หลายช่องทาง
- 161 (5) อ่านได้ด้วยเครื่อง (Machine-readable)² ข้อมูลต้องมีโครงสร้าง สามารถอ่านได้ด้วยเครื่อง
- 162 และนำข้อมูลไปใช้งานต่อได้
- 163 (6) ไม่เลือกปฏิบัติ (Non-discriminatory) ผู้ใช้ข้อมูลต้องสามารถนำข้อมูลไปใช้ได้อย่างอิสระ โดย
- 164 ไม่ต้องระบุตัวตน หรือเหตุผลของการนำไปใช้งาน

² สามารถดูข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ แนวทางการเตรียมชุดข้อมูลให้สามารถอ่านได้ด้วยเครื่อง (A Primer on Machine-Readable for Open Data) - Open Government Data of Thailand

- 165 (7) ไม่จำกัดสิทธิ (Non-proprietary) ข้อมูลต้องอยู่ในรูปแบบมาตรฐานเปิดที่สามารถใช้ได้หลาย
166 แพลตฟอร์ม และต้องไม่ถือครองกรรมสิทธิ์หลังจากนำข้อมูลเปิดไปใช้ประโยชน์
- 167 (8) ปลอดข้อจำกัดทางทรัพย์สินทางปัญญา (License-free) ข้อมูลจะไม่ถูกจัดเก็บค่าใช้จ่ายทรัพย์สิน
168 ทางปัญญา และไม่ถูกจำกัดด้วยกฎหมายว่าด้วยลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร เครื่องหมายการค้า หรือ
169 ความลับทางการค้า แต่อาจกำหนดข้อจำกัดที่คำนึงถึงความเป็นส่วนตัวของบุคคลที่อาจได้รับ
170 ผลกระทบจากการใช้งานอย่างมีเหตุผล มีการพิจารณาเรื่องความปลอดภัย สิทธิในการเข้าถึง
171 อย่างเหมาะสม
- 172 (9) คงอยู่ถาวร (Permanence) ข้อมูลต้องสามารถใช้งานได้ตลอดเวลา และมีการควบคุมการ
173 เปลี่ยนแปลงของชุดข้อมูล
- 174 (10) ไม่มีค่าใช้จ่าย (Free of charge) ผู้ใช้ข้อมูลต้องไม่เสียค่าใช้จ่ายในการเข้าถึงข้อมูล
175 ในกรณีที่มีกฎหมายกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับคุณลักษณะของข้อมูลเปิดภาครัฐอย่างหนึ่งอย่างใดไว้
176 เป็นการเฉพาะ ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐที่กำหนดไว้ตามกฎหมายนั้น
- 177 ทั้งนี้ เนื่องจากข้อมูลในรูปแบบที่อ่านได้ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ (Machine Readable) เป็น
178 คุณลักษณะหนึ่งที่สำคัญของข้อมูลเปิด ดังนั้น ข้อมูลที่เป็น Machine Readable จึงควรประกอบไปด้วย
179 คุณลักษณะ 9 ประการ³ ตามที่กำหนดไว้ใน <https://data.go.th/> ดังนี้
- 180 (1) ข้อมูลต้องมีโครงสร้างโดยข้อมูลจะต้องจัดอยู่ในรูปแบบแถวและคอลัมน์
- 181 (2) ข้อมูลแต่ละรายการจะต้องจัดเก็บอยู่ในช่องหรือเซลล์เดียวกัน
- 182 (3) การตั้งชื่อคอลัมน์ควรสอดคล้องตามกฎเกณฑ์การตั้งชื่อของภาษาคอมพิวเตอร์
- 183 (4) ข้อมูลควรจัดโครงสร้างในรูปแบบข้อมูลรายการ (Transaction Data)
- 184 (5) รูปแบบของข้อมูลจะต้องมีความคงเส้นคงวา (Consistency)
- 185 (6) ข้อมูลจัดเก็บในรูปแบบรหัสที่คอมพิวเตอร์เข้าใจง่าย
- 186 (7) ชุดข้อมูลจะต้องกำหนดประเภทการเข้ารหัส (Encoding) ที่สอดคล้องกับภาษาของข้อมูลที่
187 จัดเก็บ
- 188 (8) ชุดข้อมูลควรบันทึกอยู่ในรูปแบบมาตรฐานเปิดที่สามารถใช้ได้หลายแพลตฟอร์ม (Non-
189 Proprietary)
- 190 (9) ชุดข้อมูลต้องบันทึกอยู่ในรูปแบบไฟล์ที่สามารถประมวลผลด้วยเครื่อง

191 3.2. การประเมินคุณภาพข้อมูล

192 การประเมินคุณภาพข้อมูลสำหรับหน่วยงานภาครัฐ เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบและควบคุมการ
193 บริหารจัดการข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีคุณภาพ น่าเชื่อถือ สามารถนำไปใช้ประกอบการวิเคราะห์และตัดสินใจ
194 ในเชิงนโยบายและการดำเนินงานได้อย่างถูกต้องเหมาะสม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน สามารถนำชุด
195 ข้อมูลเปิดที่มีคุณภาพไปพัฒนาต่อยอดในมิติต่าง ๆ ได้ให้เกิดประโยชน์ ตลอดจนสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ใช้
196 ข้อมูลภาครัฐ ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพข้อมูล ตามมิติคุณภาพข้อมูล 5 มิติ ได้แก่

³แนวทางการเตรียมชุดข้อมูลให้สามารถอ่านได้ด้วยเครื่อง (A Primer on Machine Readable for Open Data) <https://dg.th/31kzogs4s>

197

198

รูปที่ 4 : 5 มิติคุณภาพข้อมูล

199

200

201

202

203

204

โดยมีเครื่องมือการประเมินคุณภาพข้อมูลด้วยตนเอง ประกอบด้วย 3 รูปแบบ ดังนี้ (1) แบบตรวจประเมินคุณภาพข้อมูล (DQA Checklist) เพื่อตรวจสอบกระบวนการเตรียมข้อมูลที่มีคุณภาพ (2) แบบประเมินคุณภาพข้อมูลด้วยตนเอง (DQA Self-Assessment) เพื่อวัดผลลัพธ์ข้อมูล (Data Output) ตามมิติคุณภาพข้อมูล และ (3) แบบตรวจประเมินการควบคุมและติดตามคุณภาพข้อมูล (Data Quality Monitoring and Control Checklist) ตามกระบวนการจัดทำธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ สามารถศึกษาเพิ่มเติมได้ที่ มรด. 5 : 2565 มาตรฐานรัฐบาลดิจิทัลว่าด้วยหลักเกณฑ์การประเมินคุณภาพข้อมูลสำหรับหน่วยงานภาครัฐ

205

3.3. การประเมินความพร้อมของการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ

206

207

208

209

210

211

212

213

214

215

216

217

เมื่อพิจารณาคูณลักษณะของข้อมูลเปิดแล้ว หน่วยงานของรัฐต้องประเมินความพร้อมของการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ โดยกำหนดการวัดระดับการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ เพื่อประเมินและพัฒนากิจการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น โดยหน่วยงานของรัฐสามารถนำตัวอย่างของการวัดระดับการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐที่ระบุนี้มาปรับใช้ ซึ่งเป็นการวัดผลของกิจกรรมที่มีความสำคัญต่อการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ เช่น มีการเตรียมการเปิดเผยชุดข้อมูลอย่างไร มีวิธีการสร้างธรรมาภิบาลข้อมูลที่เปิดเผยอย่างไร มีการกำหนดชุดข้อมูลเปิดที่มีคุณค่าอย่างไร โดยความสำคัญของระดับการวัดนี้ไม่ใช่อุปสรรคในการเปิดเผยหรือใช้ข้อมูล เช่น หากได้คะแนนการวัดด้านการเตรียมการเปิดเผยข้อมูลเปิดในระดับต่ำ ไม่ได้หมายความว่าหน่วยงานจะไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลได้ เนื่องจากการวัดระดับนี้จะสะท้อนถึงแผนหรือแนวทางของการพัฒนาเพื่อการเปิดเผยข้อมูลเปิดของหน่วยงาน โดยการระบุนายการว่าจะต้องดำเนินการอะไรบ้างให้สมบูรณ์ก่อนเข้าสู่กระบวนการเปิดเผยข้อมูลเปิดต่อไป ซึ่งการวัดระดับประกอบด้วย 5 กิจกรรมหลัก [14] ได้แก่ การบริหารจัดการข้อมูลเปิด การสร้างองค์ความรู้และทักษะ การสนับสนุนและส่งเสริมการนำข้อมูลไปใช้ งบประมาณ และการกำหนดกลยุทธ์ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

218

219

220

- การบริหารจัดการข้อมูลเปิด หมายถึง การกำหนดกระบวนการหลักเพื่อใช้ในการบริหารจัดการและเปิดเผยข้อมูล ที่มีการควบคุมคุณภาพของข้อมูลเปิด ขั้นตอนการเปิดเผยข้อมูลเปิด และการนำมาตรฐานสากลมาปรับใช้

221

โดยมีระดับของการวัดในการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ ประกอบด้วย 5 ระดับ ดังนี้

222

223

224

225

- ระดับ 1 : Initial หมายถึง ไม่มีกระบวนการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ หรือกระบวนการถูกกำหนดขึ้นมาเฉพาะกิจ (Adhoc) ทำให้ไม่มีรูปแบบของการดำเนินงานที่สะท้อนภาพรวมของหน่วยงานของรัฐ
- ระดับ 2 : Repeatable หมายถึง เริ่มมีการกำหนดกระบวนการ สามารถดำเนินการตามกระบวนการซ้ำ ๆ ได้ แต่ยังขาดการกำหนดมาตรฐานของกระบวนการ

มรด. X : 256X

เผยแพร่ภายในองค์กร

- 226 - ระดับ 3 : Defined หมายถึง กระบวนการถูกกำหนดเป็นมาตรฐานที่สอดคล้องกับแนวปฏิบัติที่
227 ดีทั้งจากภายในและภายนอกหน่วยงานของรัฐ มีการถ่ายทอดองค์ความรู้หรือแนวปฏิบัติที่ดีให้กับบุคลากร
228 แต่ยังขาดการนำไปใช้อย่างกว้างขวาง
- 229 - ระดับ 4 : Managed หมายถึง มีการนำกระบวนการที่ถูกกำหนดให้เป็นมาตรฐานมาใช้ใน
230 หน่วยงานของรัฐอย่างกว้างขวาง มีการติดตามการดำเนินงานและกำหนดตัวชี้วัด
- 231 - ระดับ 5 : Optimized หมายถึง มีการปรับปรุงกระบวนการเปิดเผยข้อมูลเปิดเพื่อเพิ่ม
232 ประสิทธิภาพในการเปิดเผยข้อมูลเปิดภายในหน่วยงานของรัฐ หรือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 233 ตารางที่ 1: ตัวอย่างการวัดระดับการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ จากการวัดระดับกรอบธรรมาภิบาลภาครัฐ
234 มาประยุกต์ใช้

ระดับ	การบริหารจัดการข้อมูลเปิด
1 : Initial	ไม่มีการเปิดเผยชุดข้อมูลเปิดหรือเปิดเผยน้อยมาก
2 : Repeatable	มีการกำหนดกระบวนการในการบริหารจัดการและเปิดเผยข้อมูลเปิด สามารถดำเนินการตามกระบวนการซ้ำ ๆ ได้
3 : Defined	มีการกำหนดกระบวนการเป็นมาตรฐาน
4 : Managed	ชุดข้อมูลที่เปิดเผยทุกชุดต้องดำเนินการตามกระบวนการที่เป็นมาตรฐาน
5 : Optimized	การติดตามการดำเนินงานและตัวชี้วัดของกระบวนการบริหารจัดการและเปิดเผยข้อมูลเปิดเพื่อปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

235 4. กระบวนการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ

236 หน่วยงานของรัฐต้องจัดทำกระบวนการเปิดเผยข้อมูลเปิด โดยแบ่งออกเป็น 4 กระบวนการหลัก เริ่ม
237 ตั้งแต่ การวางแผนการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ การดำเนินการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ การวัดผลการ
238 เปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ และการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง [15] ดังแสดงในรูปที่ 3

239 รูปที่ 5 : กระบวนการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ
240

241 4.1. การวางแผนการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ

242 1) สํารวจชุดข้อมูล

243 หน่วยงานของรัฐต้องสำรวจข้อมูลที่มีในปัจจุบันของหน่วยงาน โดยเริ่มจากข้อมูลตามพันธกิจ
244 และภารกิจของหน่วยงาน รวมถึงความต้องการของผู้มีส่วนได้เสีย เพื่อให้ทราบว่าหน่วยงานของรัฐมีข้อมูล
245 ใดบ้าง หรือข้อมูลใดที่ยังไม่มีแต่ต้องการ

Name	Classification				
	Confidentiality	Integrity	Availability	Authenticity	Accountability
1. Confidentiality	1	1	1	1	1
2. Integrity	1	1	1	1	1
3. Availability	1	1	1	1	1
4. Authenticity	1	1	1	1	1
5. Accountability	1	1	1	1	1

246

สามารถศึกษาเพิ่มเติมได้ที่
มรด. 4-1 : 2565 และ มรด. 4-2 : 2565
มาตรฐานรัฐบาลดิจิทัลว่าด้วยข้อเสนอแนะสำหรับการ
การจัดทำนโยบายและแนวปฏิบัติการบริหารจัดการข้อมูล

สามารถศึกษาเพิ่มเติมได้ที่
มรด. 6 : 2566 มาตรฐานรัฐบาลดิจิทัลว่าด้วย
กรอบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ ฉบับปรับปรุง: แนวปฏิบัติ

248

249

รูปที่ 6 : การจัดทำแนวนโยบาย และ แนวปฏิบัติการบริหารจัดการข้อมูล

250

2) ระบุชุดข้อมูล

251

252

253

หน่วยงานของรัฐต้องพิจารณาลักษณะของข้อมูลเพื่อระบุให้ได้ว่าข้อมูลที่จะนำไปเปิดเผยว่า
เป็นชุดข้อมูลประเภทใด มีความสำคัญอย่างไร และนำไปใช้ในทิศทางใด [16] โดยพิจารณาตามลักษณะอย่าง
ใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

254

255

- ข้อมูลที่กฎหมายกำหนดให้เปิดเผย คือ ข้อมูลที่กฎหมายกำหนดให้ต้องมีการ
เปิดเผย เช่น ข้อมูลแผนงาน โครงการ สัญญาสัมปทาน

256

257

- ข้อมูลตามหน้าที่หรือภารกิจของหน่วยงานของรัฐ คือ ข้อมูลที่ต้องเปิดเผย
ตามหน้าที่ ภารกิจหรือนโยบาย เช่น ข้อมูลเชิงสถิติการให้บริการ

258

259

- ข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการพัฒนา หรือแก้ไขปัญหาในการบริหารงานของ
รัฐด้านต่าง ๆ เช่น ข้อมูลวิจัย ข้อมูลสถิติ

260

261

262

- ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อกลุ่มผู้ใช้งาน คือ ข้อมูลที่มีความต้องการนำไปใช้งานจากกลุ่ม
ผู้ใช้งานอย่างชัดเจน โดยอาจเกิดจากกลุ่มผู้ใช้งานจำนวนมากหรือน้อยก็ตาม แต่ต้องเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์
หรือสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจได้ เช่น ข้อมูลการจดทะเบียนบริษัท ข้อมูลการขนส่ง ข้อมูลการเกิดอาชญากรรม

263

264

- ข้อมูลที่ช่วยสร้างความโปร่งใส คือ ข้อมูลช่วยสร้างความโปร่งใสให้กับ
หน่วยงานของรัฐที่เปิดเผยข้อมูล เช่น ข้อมูลด้านงบประมาณ ค่าใช้จ่ายของภาครัฐ และการจัดซื้อจัดจ้าง

265

3) จัดลำดับความสำคัญ

266

267

หน่วยงานของรัฐต้องจัดลำดับความสำคัญในการเปิดเผยข้อมูลว่าข้อมูลใดควรเปิดเผยก่อน
หรือหลัง ซึ่งสามารถเริ่มพิจารณาจากชุดข้อมูลภายใต้ยุทธศาสตร์ด้านข้อมูล (Data Strategy) ที่กำหนดเป็น

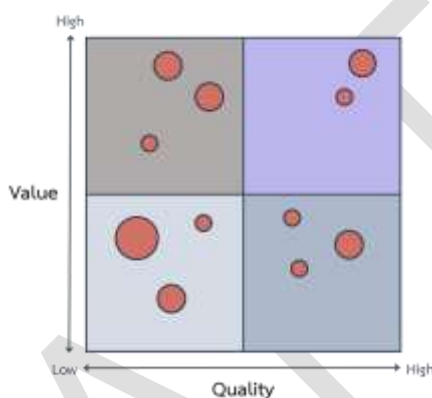
มรด. X : 256X

เผยแพร่ภายในองค์กร

268 หลัก ตลอดจนชุดข้อมูลอื่นๆทั้งหมดในหน่วยงาน ซึ่งในการประเมินเพื่อจัดลำดับความสำคัญของชุดข้อมูลที่จะ
269 เปิดเผย สามารถกำหนดเกณฑ์โดยให้ค่าน้ำหนักของการวัด [18] ตัวอย่างเช่น

- 270 - คุณค่าของชุดข้อมูลเปิดภาครัฐ สัดส่วน 40%
- 271 - คุณภาพของชุดข้อมูลเปิดภาครัฐ สัดส่วน 35%
- 272 - การบริหารจัดการชุดข้อมูลเปิดภาครัฐ สัดส่วน 25%

273 ซึ่งการจัดลำดับความสำคัญ หากชุดข้อมูลใดอยู่ในระดับที่มีค่าคะแนนที่สูง เช่น มีคุณค่าสูง
274 มีคุณภาพสูง และบริหารจัดการได้ง่าย จะถูกจัดลำดับความสำคัญให้เปิดเผยก่อน

275

276 รูปที่ 7 : การจัดระดับความสำคัญของชุดข้อมูลของข้อมูลเปิดภาครัฐ

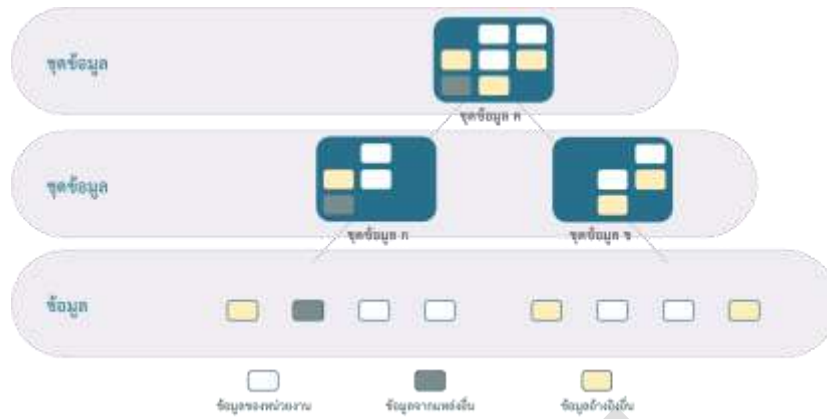
277 ทั้งนี้ ตัวอย่างการพิจารณาคุณค่าของชุดข้อมูล คุณภาพของชุดข้อมูล และการบริหารจัดการ
278 ชุดข้อมูล มีรายละเอียดตามภาคผนวก ก และตัวอย่างของชุดข้อมูลที่มีคุณค่า มีรายละเอียดตามภาคผนวก ข

279 4.2. การดำเนินการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ

280 1) รวบรวมชุดข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ

281 เมื่อดำเนินการวางแผนการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐแล้ว ในการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ
282 หน่วยงานของรัฐต้องรวบรวมชุดข้อมูล เพื่อตรวจสอบว่าชุดข้อมูลที่จะนำมาเปิดเผยอยู่ที่แหล่งใด โดยอาจ
283 รวบรวมชุดข้อมูลที่เปิดเผยอยู่แล้ว ข้อมูลที่เกิดจากภารกิจและการดำเนินงาน รวมถึงข้อมูลที่เป็นความต้องการ
284 ของผู้ใช้ข้อมูล ไม่ว่าจะเป็นความต้องการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือภาคส่วนอื่น ๆ เช่น ข้อมูลสถิติ ผลการ
285 จัดซื้อจัดจ้าง รายงานหรือข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจด้านการบริหาร ข้อมูลวิเคราะห์เพื่อตอบโจทย์ภารกิจของ
286 หน่วยงาน ข้อมูลตารางเดินรถของระบบขนส่งสาธารณะ ชุดข้อมูลผลการเลือกตั้ง

287 จากรูปเป็นตัวอย่างการรวบรวมชุดข้อมูล โดยชุดข้อมูล ค เกิดจากการรวบรวมชุดข้อมูล ก และชุด
288 ข้อมูล ข ซึ่งชุดข้อมูล ก ได้มาจากการรวบรวมข้อมูลตามหน้าที่หรือภารกิจของหน่วยงานของรัฐ ข้อมูลจาก
289 แหล่งอื่นกับข้อมูลอ้างอิงทั่วไป และชุดข้อมูล ข ได้มาจากการรวบรวมข้อมูลตามหน้าที่หรือภารกิจของ
290 หน่วยงานของรัฐ กับข้อมูลอ้างอิงตามโดเมนที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของหน่วยงาน เป็นต้น

291

292

รูปที่ 8 : ตัวอย่างการรวบรวมชุดข้อมูล

293

จำแนกประเภท

294

- **การจัดหมวดหมู่และระดับชั้นตามธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ**

295

296

297

298

299

300

301

302

เมื่อหน่วยงานของรัฐรวบรวมชุดข้อมูลที่จะนำมาเปิดเผยแล้ว ต้องจำแนกประเภทของชุดข้อมูลตามหมวดหมู่ที่กำหนด และจัดประเภทชั้นความลับของชุดข้อมูลให้เป็นไปตามธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ ที่กำหนดหมวดหมู่ของข้อมูลออกเป็น 5 หมวด ได้แก่ ข้อมูลสาธารณะ ข้อมูลใช้ภายใน ข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลความลับทางราชการ และ ข้อมูลความมั่นคง โดยหน่วยงานของรัฐต้องทำการประเมินและจัดระดับชั้นของชุดข้อมูล รวมถึงระบุหรือทำเครื่องหมายแสดงไว้

ในการเปิดเผยข้อมูลชุดข้อมูลเปิดภาครัฐต่อสาธารณะ เมื่อหน่วยงานของรัฐมีการทบทวนหมวดหมู่ข้อมูลและระดับชั้นข้อมูลอย่างถี่ถ้วนแล้วนั้น ข้อมูลที่จัดอยู่ในหมวดหมู่ “ข้อมูลสาธารณะ” และระดับชั้นข้อมูล “เปิดเผย” ถือเป็นข้อมูลที่หน่วยงานควรนำมาพิจารณาเปิดเผยเป็นลำดับแรก

1.การจัดหมวดหมู่ข้อมูล

2.การจัดระดับชั้นข้อมูล

3.นำไปสู่การเปิดเผยข้อมูล

303

304

รูปที่ 9 : การจัดหมวดหมู่และระดับชั้นข้อมูลเปิด

305

306

307

308

กรณีที่อยู่ในหมวดหมู่ข้อมูลส่วนบุคคล หน่วยงานของรัฐจะต้องตรวจสอบให้แน่ใจว่าได้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล โดยข้อมูลส่วนบุคคลต้องไม่เปิดเผยหากไม่ได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูล หรือภายใต้วัตถุประสงค์ของการเปิดเผยข้อมูลเปิด ซึ่งรวมถึงต้องมีการตรวจสอบคำอธิบายชุดข้อมูลดิจิทัลสำหรับข้อมูลที่สามารถระบุตัวบุคคลทางอ้อมได้อีกทางหนึ่งด้วย ทั้งนี้หน่วยงานอาจ

309 กำหนดมาตรการในการปกป้องหรือลบล้างความเป็นส่วนบุคคล เช่น ชื่อ ที่อยู่ เพศ วันเดือนปีเกิด อย่าง
 310 ระมัดระวังเพื่อให้มั่นใจว่าไม่สามารถระบุข้อมูลส่วนบุคคลได้อีกครั้ง เมื่อมีการเชื่อมโยงกับแหล่งข้อมูลอื่น
 311 ทั้งนี้ หน่วยงานของรัฐ ควรกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัด
 312 หมวดหมู่และระดับชั้นตามธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐภายในหน่วยงาน เพื่อให้ชุดข้อมูลของข้อมูลเปิดภาครัฐมี
 313 ความถูกต้อง ชัดเจน ปลอดภัย และ พร้อมนำไปใช้ประโยชน์
 314 สามารถศึกษาเพิ่มเติมได้ที่
 315 มสพร. 8-2565 มาตรฐานสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)
 316 ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดระดับชั้นและการแบ่งปันข้อมูลภาครัฐ

<https://doi.org/10.23918/11043>

- 317
- 318 ● ความตระหนักรู้ในการเปิดเผยข้อมูล
- 319 เจ้าของข้อมูลควรคำนึงถึงความรับผิดชอบของหน่วยงานและความสำคัญของชุดข้อมูลที่จะ
- 320 เผยต่อสาธารณะ โดยควรมีการพิจารณาคุณภาพข้อมูลตามในข้อ 3.2 เพื่อให้ได้ชุดข้อมูลที่มีความครบถ้วน
- 321 สมบูรณ์ พร้อมใช้งาน และตรงตามความต้องการ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นของผู้ใช้ข้อมูลต่อข้อมูลเปิดภาครัฐ
- 322 ● ลิขสิทธิ์เจ้าของชุดข้อมูล
- 323 ชุดข้อมูลของข้อมูลเปิดภาครัฐจะต้องไม่มีข้อห้ามเรื่องลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร เครื่องหมาย
- 324 การค้า หรือข้อจำกัดในเชิงการค้า (Open License) ในการนำชุดข้อมูลดังกล่าวไปเปิดเผย และสามารถใช้งาน
- 325 ได้โดยอิสระ ไม่เสียค่าใช้จ่าย หากพิจารณาจากเกณฑ์การพิจารณาประเภทสัญญาอนุญาตให้ใช้ข้อมูล
- 326 ชุดข้อมูลของข้อมูลเปิดภาครัฐ จะจัดอยู่ในรายการ G0 Open Data Common (อ้างอิง มสพร. 1-2566
- 327 ว่าด้วยแนวทางการจัดทำบัญชีข้อมูลภาครัฐ เวอร์ชัน 2.0) เพื่อเป็นการส่งเสริมการใช้ประโยชน์ได้อย่าง
- 328 แพร่หลาย ทำให้เกิดการพัฒนาระบบบริการและนวัตกรรม บรรลุเป้าหมายที่หน่วยงานกำหนดไว้ รวมทั้งเป็นการ
- 329 เพิ่มความโปร่งใสให้แก่หน่วยงานของรัฐ

รายการ	นิยามสัญญาอนุญาตให้ใช้ข้อมูล	เกณฑ์การพิจารณาประเภทสัญญาอนุญาตให้ใช้ข้อมูล			
G0	Open Data Commons	อนุญาตให้ผู้อื่นสามารถนำผลงานที่มีลิขสิทธิ์มาเป็นชุดข้อมูลเปิดเผยโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย	สัญญาอนุญาตให้ใช้ข้อมูล เป็นข้อตกลงแนวทางการใช้ข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เป็นเจ้าของข้อมูลและผู้ใช้งาน เพื่อระยะเวลาในการจัดทำ MOU โดยหน่วยงานสามารถให้สัญญา เป็นแบบบังคับกับผู้ใช้งานได้		
G1	Creative Commons Attribution	อนุญาตให้ผู้อื่นสามารถนำผลงานที่มีลิขสิทธิ์มาเป็นชุดข้อมูลเปิดเผยโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย แต่ต้องให้เครดิตเจ้าของผลงาน และต้องไม่มีการค้า	มีเงื่อนไขที่เอื้อต่อการมีแบบอัตโนมัติผ่านเว็บไซต์	ไม่มีการค้าหรือไม่	ต้องมีละเมิดสิทธิ์ข้อมูลหรือไม่
G2	Creative Commons Attribution Non-Commercial (Any)	อนุญาตให้ผู้อื่นสามารถนำผลงานที่มีลิขสิทธิ์มาเป็นชุดข้อมูลเปิดเผยโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย แต่ต้องให้เครดิตเจ้าของผลงาน และต้องไม่มีการค้า			
G3.1	Creative Commons Attribution Share-Alike	อนุญาตให้ผู้อื่นสามารถนำผลงานที่มีลิขสิทธิ์มาเป็นชุดข้อมูลเปิดเผยโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย แต่ต้องให้เครดิตเจ้าของผลงาน และต้องให้ผู้อื่นสามารถนำผลงานที่มีลิขสิทธิ์มาเป็นชุดข้อมูลเปิดเผยโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย			
G3.2	Creative Commons Attribution Non-Commercial - Share-Alike	อนุญาตให้ผู้อื่นสามารถนำผลงานที่มีลิขสิทธิ์มาเป็นชุดข้อมูลเปิดเผยโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย แต่ต้องให้เครดิตเจ้าของผลงาน และต้องไม่มีการค้า			
G4.1	Creative Commons Attribution-NoDerivs	อนุญาตให้ผู้อื่นสามารถนำผลงานที่มีลิขสิทธิ์มาเป็นชุดข้อมูลเปิดเผยโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย แต่ต้องให้เครดิตเจ้าของผลงาน และต้องไม่มีการดัดแปลง			
G4.2	Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivs	อนุญาตให้ผู้อื่นสามารถนำผลงานที่มีลิขสิทธิ์มาเป็นชุดข้อมูลเปิดเผยโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย แต่ต้องให้เครดิตเจ้าของผลงาน และต้องไม่มีการดัดแปลง			
G5	Others License	สัญญาอนุญาตให้ใช้ข้อมูลอื่นที่ไม่ใช่สัญญาอนุญาตให้ใช้ข้อมูลเปิดเผยโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย			

330
331

รูปที่ 10 : การเลือกใช้สัญญาอนุญาต

332 2) การเปิดเผยชุดข้อมูลของข้อมูลเปิดภาครัฐ
333 เมื่อหน่วยงานของรัฐได้รวบรวมชุดข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ และจำแนกประเภทเรียบร้อยแล้ว
334 ให้หน่วยงานของรัฐเปิดเผยชุดข้อมูลของข้อมูลเปิดภาครัฐ เพื่อให้ข้อมูลมีคุณภาพและอยู่ในรูปแบบของข้อมูล
335 เปิด โดยให้ดำเนินการอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

336 ● จัดทำชุดข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบของชุดข้อมูลเปิด

337 การเปิดเผยชุดข้อมูลเปิดต้องมีการกำหนดรูปแบบของชุดข้อมูลเปิดในแต่ละประเภท
338 เพื่อให้ผู้ใช้ข้อมูลสามารถนำไปใช้งานได้สะดวกมากขึ้น โดยมีการกำหนดระดับการเปิดเผยชุดข้อมูลเปิด [18]
339 ตาม <https://5stardata.info/en/> และ <https://www.w3.org/DesignIssues/LinkedData.html> ดังนี้
340 ตารางที่ 2: ระดับการเปิดเผยชุดข้อมูลเปิดเรียงตามระดับ 1 ดาว ถึง 5 ดาว

ระดับการเปิดเผย (Openness Rating)	คุณลักษณะ (Characteristics)	รูปแบบของข้อมูล เปิด (Open Data Format)
★☆☆☆☆ (OL)	OL – Open License คือ การเปิดเผยข้อมูลบนเว็บไซต์ได้ทุกรูปแบบ และสามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ได้โดยไม่ต้องขออนุญาตจากหน่วยงานของรัฐ ซึ่งรูปแบบนี้สามารถสร้างได้ง่าย แต่นำข้อมูลไปต่อยอดใช้ประโยชน์ได้ยาก (Not Reusable)	 (.pdf)
★★★★☆ (OL, RE)	RE – Machine Readable คือการเปิดเผยข้อมูลในรูปแบบที่อ่านได้ด้วยเครื่อง โดยเป็นข้อมูลที่มีโครงสร้าง (Structured Data) และใช้กับซอฟต์แวร์จำกัดสิทธิ (Proprietary Software) เช่น Excel	 (.xls)
★★★★★ (OL, RE, OF)	OF - Open Format คือการเปิดเผยข้อมูลในรูปแบบมาตรฐานแบบเปิด และไม่จำกัดสิทธิโดยบุคคลใด (Non-proprietary)	 (.csv)
★★★★★ (OL, RE, OF, URI)	URI - Uniform Resource Identifier คือการเปิดเผยข้อมูลในรูปแบบที่ใช้ยูอาร์ไอ ในการระบุตัวตนของข้อมูล และชี้ไปยังตำแหน่งของข้อมูลนั้น	 (.rdf)
★★★★★ (OL, RE, OF, URI, LD)	LD – Linked Data คือการเปิดเผยข้อมูลในรูปแบบที่ข้อมูลสามารถเชื่อมโยงไปสู่แหล่งข้อมูลอื่น หรืออ้างอิงข้อมูลในชุดข้อมูลอื่นได้	 (.rdf)

341
342

343 การเปิดเผยชุดข้อมูลเปิด ควรเปิดเผยในคุณลักษณะแบบเปิด (Open Format) ที่ไม่ขึ้นกับ
 344 แพลตฟอร์ม หรือไม่จำกัดสิทธิโดยบุคคลใด (Non-proprietary) และอ่านได้ด้วยเครื่อง (Machine Readable)
 345 [17] ควรมีการเปิดเผยชุดข้อมูลอย่างน้อยระดับ 3 ดาวขึ้นไป [19] โดยมีตัวอย่างรูปแบบของข้อมูลเปิด
 346 ตามระดับการเปิดเผย ดังนี้

347 ● **แปลงชุดข้อมูลให้พร้อมเปิด**

348 ก่อนการแปลงชุดข้อมูลให้พร้อมเปิด หน่วยงานของรัฐควรดำเนินการอย่างน้อย ดังนี้
 349 (1) ตรวจสอบชุดข้อมูลให้มีคุณภาพ โดยการตรวจสอบและแก้ไขชุดข้อมูลให้มีความ
 350 ถูกต้อง ครบถ้วน เช่น การทำดาตาคลีนนิ่ง (Data Cleaning) โดยกำจัดข้อมูลซ้ำ (Duplicate) หรือค่าว่าง
 351 (Blank) หรือปรับรูปแบบของวันเดือนปีให้สอดคล้องตามมาตรฐานสากล

352 (2) ตรวจสอบชุดข้อมูลให้มีความตรงกัน โดยข้อมูลที่เหมือนกันจากต่างชุดข้อมูลจะต้อง
 353 ตรงกัน เช่น การจัดเก็บข้อมูลวันที่ในฐานข้อมูล ก เก็บในรูปแบบ YYYYMMDD และฐานข้อมูล ข เก็บใน
 354 รูปแบบ DDMMYYYY จะต้องปรับฐานข้อมูล ข ให้ตรงกันกับฐานข้อมูล ก ตามมาตรฐาน รวมถึงต้องระบุ
 355 ความถี่ในการปรับปรุงชุดข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน

356 (3) ตรวจสอบชุดข้อมูลให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล หรือที่หน่วยงานกำหนด เช่น
 357 United Nations Code for Trade and Transport Locations (UN/LOCODE) รหัสมาตรฐานของธนาคาร
 358 แห่งประเทศไทย

359 หลังจากการตรวจสอบชุดข้อมูลให้พร้อมเปิดเรียบร้อยแล้ว ให้แปลงชุดข้อมูลให้อยู่ใน
 360 รูปแบบของข้อมูลเปิด เป็น Machine Readable Data เช่น ตัวอย่างวิธีการแปลงการแนบไฟล์ XML ในไฟล์
 361 เอกสาร PDF เพื่อประโยชน์ในการเปิดเผย รวมถึงอาจมีการแปลงชุดข้อมูลเพื่อให้เข้าใจความหมายของข้อมูล
 362 ตรงกัน เช่น คำนำหน้าชื่อในฐานข้อมูล ก เก็บเป็นรหัส “01” ต้องแปลงรหัส “01” ให้เป็นข้อความว่า “นาย”
 363 ทั้งนี้ หน่วยงานของรัฐจะต้องทำการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลก่อนที่จะเปิดเผย
 364 ชุดข้อมูล เช่น ปกป้องข้อมูลที่ระบุตัวบุคคล โดยลบข้อมูลส่วนบุคคลออก หรือปกปิดข้อมูลเพื่อจำกัดการ
 365 มองเห็นข้อมูลทั้งหมด (Data Masking) หรือการทำข้อมูลที่ไม่แสดงตัวตน (Data Anonymization)
 366 เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์การย้อนกลับไปยังตัวบุคคลได้ ดังรูป

รูปที่ 11 : ตัวอย่างการปกป้องข้อมูล

367

368

369

370 ● กำหนดความถี่ในการปรับปรุงชุดข้อมูล
371 หน่วยงานของรัฐต้องมีการวางแผน และกำหนดความถี่ในการปรับปรุงชุดข้อมูล
372 ที่เปิดเผย อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือ และผู้ใช้ข้อมูลเกิดความมั่นใจในการใช้งาน
373 ชุดข้อมูลดังกล่าว ทั้งนี้ ในการปรับปรุงข้อมูลนั้นควรจัดเก็บไว้เป็นเวอร์ชันเพื่อให้สามารถสืบค้นชุดข้อมูลได้ง่าย
374 กรณีมีการปรับปรุงข้อมูลเพิ่มเติมในชุดข้อมูลเดิมที่เปิดเผยอยู่ นอกจากนั้น ยังต้องระบุผู้รับผิดชอบในการ
375 เผยแพร่และปรับปรุงชุดข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ

376 โดยเกณฑ์การพิจารณา เพื่อประกอบการตัดสินใจในการปรับปรุงความถี่
377 ของแต่ละชุดข้อมูล ควรพิจารณา ดังนี้

- 378 - ความถี่ในการรวบรวม
- 379 - ระยะเวลาที่ส่งผลต่อคุณภาพของชุดข้อมูล
- 380 - ทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการเตรียมข้อมูล
- 381 - ความพร้อมใช้งานข้อมูล
- 382 - วิธีในการเปิดเผย

383 ● จัดทำคำอธิบายชุดข้อมูลดิจิทัลของภาครัฐ

384 หน่วยงานของรัฐต้องจัดทำคำอธิบายชุดข้อมูลดิจิทัลของภาครัฐสำหรับการเปิดเผย
385 ข้อมูลเปิด เพื่อให้ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับโครงสร้างของข้อมูล เนื้อหาสาระ รูปแบบการจัดเก็บ แหล่งข้อมูล
386 และสิทธิในการเข้าถึงข้อมูล โดยมีรายละเอียดตามภาคผนวก ค

387 (1) การอนุมัติ

388 หลังจากหน่วยงานของรัฐจัดทำชุดข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบของข้อมูลเปิด แปลงชุด
389 ข้อมูล และกำหนดความถี่ในการปรับปรุงชุดข้อมูลแล้ว หน่วยงานของรัฐต้องจัดทำกระบวนการอนุมัติการ
390 เปิดเผยข้อมูลเปิดโดยชุดข้อมูลของข้อมูลเปิดภาครัฐต้องได้รับการอนุมัติจากหัวหน้าหน่วยงานของรัฐก่อนการ
391 เปิดเผยชุดข้อมูลของข้อมูลเปิดภาครัฐดังกล่าว

392 (2) วิธีการในการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ

393 หน่วยงานของรัฐต้องดำเนินการตามข้อกำหนดและเงื่อนไขการให้บริการของ
394 ศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐตามที่กำหนด โดยต้องจัดทำชุดข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบที่สามารถใช้งานต่อได้ ตรง
395 ตามความต้องการของผู้ใช้ข้อมูล [20] โดยมีการดำเนินการ ดังนี้

- 396 - กำหนดชุดข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบของการเปิดเผยข้อมูลเปิดตามที่ศูนย์กลาง
397 ข้อมูลเปิดภาครัฐกำหนดใน 2 รูปแบบ คือ ชุดข้อมูลที่มีขนาดใหญ่ (Bulk Data) ซึ่งการใช้งานต้องอ่านข้อมูล
398 ทั้งไฟล์ และหากหน่วยงานของรัฐมีการปรับปรุงข้อมูล ผู้ใช้ข้อมูลต้องดาวน์โหลดไฟล์ข้อมูลใหม่ และ ชุด
399 ข้อมูลที่เป็นรายการ (Transaction) ใช้งานได้กับชุดข้อมูลที่ต้องการความเป็นปัจจุบัน เช่น API และเมื่อ
400 หน่วยงานของรัฐมีการปรับปรุงชุดข้อมูล ผู้ใช้ข้อมูลสามารถใช้ API เดิมได้

- 401 - ช่องทางในการเปิดเผยข้อมูลเปิด หน่วยงานของรัฐสามารถเปิดเผยข้อมูล
402 เปิดภาครัฐโดยจัดส่งหรือเชื่อมโยงข้อมูลเปิดภาครัฐผ่านศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ ได้ที่ เว็บไซต์
403 <https://data.go.th> แต่หากหน่วยงานของรัฐที่มีความต้องการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐผ่านทางเว็บไซต์
404 ภายในหน่วยงาน ต้องจัดส่งหรือเชื่อมโยงข้อมูลเปิดภาครัฐผ่านศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐด้วย โดยลงทะเบียน

405 และให้ความยินยอมในข้อกำหนดหรือเงื่อนไขของการเปิดเผยชุดข้อมูลของข้อมูลเปิดภาครัฐภายในศูนย์กลาง
406 ข้อมูลเปิดภาครัฐ

407 (3) การเผยแพร่ชุดข้อมูล

408 หลังจากที่ได้ดำเนินการตามขั้นตอนข้างต้นแล้ว หน่วยงานของรัฐต้องดำเนินการ
409 เผยแพร่ชุดข้อมูลให้เป็นไปตามกลุ่มข้อมูลเปิดภาครัฐที่ศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐได้มีการกำหนดไว้

410 4.3. การวัดผลการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ

411 หน่วยงานของรัฐต้องติดตามผลการดำเนินงานของการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐเปรียบเทียบกับแผนการ
412 ดำเนินงานที่กำหนดไว้ รวมถึงต้องติดตามและตรวจสอบผลการรับฟังความคิดเห็นจากศูนย์กลางข้อมูลเปิด
413 ภาครัฐในสำนักงาน หรือช่องทางอื่น ๆ เพื่อนำมาพิจารณาในการปรับปรุงต่อไป

414 4.4. การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

415 หน่วยงานของรัฐต้องพิจารณา วิเคราะห์ และประเมินผลการดำเนินการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ รวมถึง
416 ความต้องการหรือความคาดหวังของผู้ใช้ข้อมูล เพื่อนำมาวางแผน พัฒนา และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

417 ทั้งนี้ ตัวอย่างรายการที่ใช้ในการตรวจสอบกระบวนการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ มีรายละเอียดตาม
418 ภาคผนวก ง

419 5. การบริหารจัดการศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ

420 5.1. การบริหารจัดการศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ

421 เพื่ออำนวยความสะดวกในการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ ให้ศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐในสำนักงาน
422 ดำเนินการเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ ดังต่อไปนี้

423 (1) จัดให้มีแพลตฟอร์มกลางซึ่งมีระบบบริหารจัดการที่มีการรักษาความมั่นคงปลอดภัย
424 และอำนวยความสะดวกในการเปิดเผยและใช้ประโยชน์ของชุดข้อมูลของข้อมูลเปิดภาครัฐ

425 (2) วางแผน ออกแบบ บริหารจัดการ และการดำเนินการเพื่อรักษาความมั่นคงปลอดภัย
426 และความต่อเนื่องของระบบ และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกัน

427 (3) กำหนดนโยบาย ข้อตกลงการใช้งาน และผู้รับผิดชอบของศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ

428 (4) จัดทำแผนการและเฝ้าระวังปัจจัยที่มีความเสี่ยง หรือมีผลกระทบต่อความสามารถ
429 ในการให้บริการ และกำหนดวิธีการหรือมาตรการในการแก้ไขเหตุการณ์ หรือเหตุผิดปกติที่อาจเกิดขึ้น

430 (5) บันทึกข้อมูลการเข้าถึง การแก้ไขเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับศูนย์กลางข้อมูล
431 เปิดภาครัฐ และจัดให้มีการเฝ้าระวังอย่างเหมาะสม พร้อมทั้งจัดเก็บบันทึกอย่างเป็นระบบ และนำผลที่บันทึก
432 ไว้มาทบทวนเพื่อประเมินประสิทธิผลอย่างสม่ำเสมอ

433 (6) เฝ้าระวังสมรรถนะของระบบ รวมถึงจัดทำแผนความต่อเนื่อง ทดสอบ และกู้คืน
434 ระบบกรณีเกิดเหตุสุดวิสัย เพื่อมั่นใจว่าระบบมีความต่อเนื่อง พร้อมใช้

435 5.2. การประสานความร่วมมือ

436 สำนักงานต้องวางแผน ออกแบบ และกำหนดวิธีการในการประสานความร่วมมือ และอำนวยความสะดวก
437 สะดวกในการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐผ่านระบบดิจิทัล เพื่อให้หน่วยงานของรัฐจัดส่งหรือเชื่อมโยง
438 ข้อมูลมาที่ศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ

439 5.3. สร้างความเข้าใจและความตระหนัก

440 สำนักงานต้องสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์จากข้อมูลเปิดเพื่อพัฒนาต่อยอด
441 นวัตกรรมใหม่ ๆ ส่งเสริมให้เกิดระบบนิเวศของข้อมูลเปิด (Open Data Ecosystem) ที่มีประสิทธิภาพ

442 5.4. การรับฟังความคิดเห็น

443 สำนักงานต้องจัดให้มีช่องทางในการรับฟังความคิดเห็นจากผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่ได้นำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ หรือ
444 พัฒนาบริการและนวัตกรรมในรูปแบบต่าง ๆ ได้ หรือหน่วยงานรัฐที่นำข้อมูลมาเผยแพร่ชุดข้อมูลผ่านศูนย์กลาง
445 ข้อมูลเปิดภาครัฐ โดยแสดงความคิดเห็นหรือร้องขอข้อมูลได้ด้วยวิธีใดวิธีหนึ่งหรือหลายวิธี เช่น โทรศัพท์ อีเมล
446 เว็บไซต์ หรืออื่น ๆ ทั้งนี้ หลังจากที่ได้รับข้อคิดเห็นต้องประสานงาน ติดตาม แจ้งความคืบหน้า พร้อมทั้งรวบรวม
447 วิเคราะห์ สรุปและเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นให้สาธารณชนทราบอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

448 5.5. การตรวจสอบ

449 ● การติดตามการเปิดเผยชุดข้อมูลเปิด

450 สำนักงานต้องติดตามผลการดำเนินงานของการให้บริการของศูนย์กลางข้อมูลเปิด
451 ภาครัฐเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐเปรียบเทียบกับเป้าหมาย หรือแผนการดำเนินงานของศูนย์กลาง
452 ข้อมูลเปิดภาครัฐที่กำหนดไว้

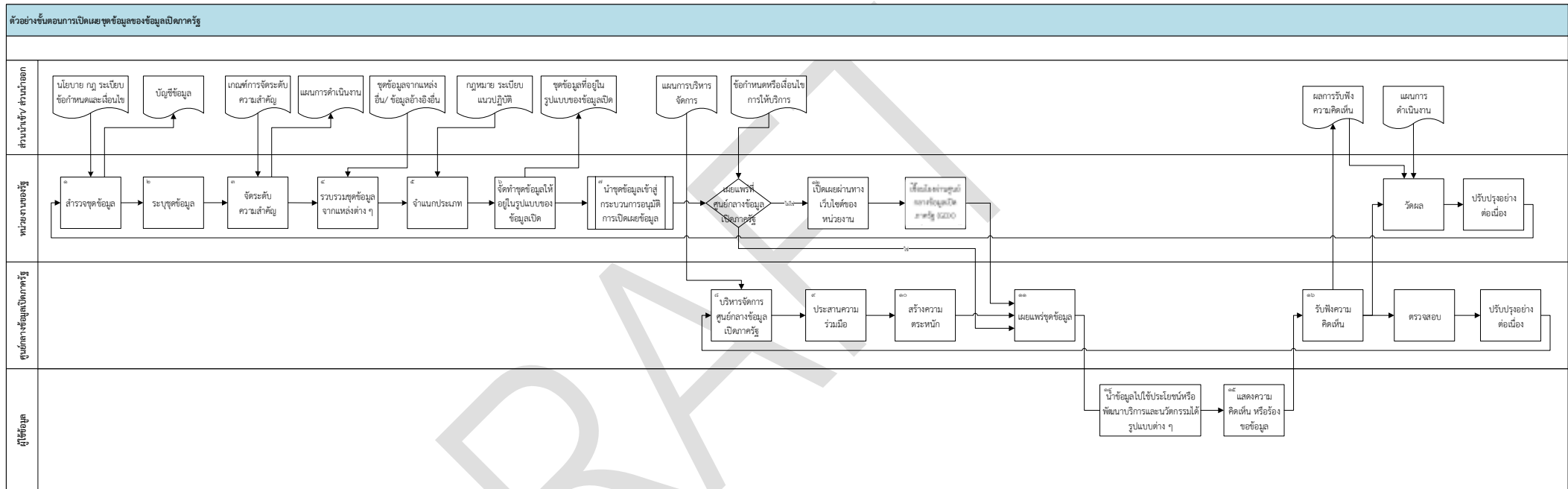
453 ● การตรวจสอบผลการรับฟังความคิดเห็น

454 สำนักงานต้องติดตามและตรวจสอบผลการรับฟังความคิดเห็นจากการให้บริการผู้ใช้
455 ข้อมูลหรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อนำมาพิจารณาในการปรับปรุงต่อไป

456 5.6. การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

457 สำนักงานต้องวิเคราะห์และประเมินผลการดำเนินการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐที่ศูนย์กลาง
458 ข้อมูลเปิดภาครัฐ รวมถึงความต้องการหรือความคาดหวังของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตหรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อนำมา
459 วางแผน พัฒนา และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

463

464

465

รูปที่ 12 : ตัวอย่างภาพแสดงขั้นตอนการเปิดเผยชุดข้อมูลของข้อมูลเปิดภาครัฐ

466 ตารางที่ 3: ตัวอย่างความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการ ส่วนนำเข้า ส่วนนำออก และผู้มีส่วนได้เสียกับข้อมูล

กระบวนการ (Processes)	ส่วนนำเข้า (Input)	ส่วนนำออก (Output)	ผู้มีส่วนได้เสียกับข้อมูล (Data Stakeholder)
1. การวางแผนการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ	(1) นโยบาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมาย ข้อกำหนดและเงื่อนไขที่	(1) แผนดำเนินการ	(1) คณะกรรมการธรรมาภิบาลข้อมูล (2) ผู้บริหารข้อมูลระดับสูง หรือผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูง

กระบวนการ (Processes)	ส่วนนำเข้า (Input)	ส่วนนำออก (Output)	ผู้มีส่วนได้เสียกับข้อมูล (Data Stakeholder)
	<p>เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ</p> <p>(2) สํารวจ และระบุนายการชุดข้อมูล</p> <p>(3) เกณฑ์การจัดลำดับความสำคัญในการเปิดเผยชุดข้อมูล</p>	<p>(2) นโยบาย กฎเกณฑ์ แนวทาง วิธีปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐภายในหน่วยงาน</p> <p>(3) บัญชีข้อมูล</p> <p>(4) ชุดข้อมูลที่คาดว่าจะนำมาเปิดเผยตามลำดับความสำคัญ</p>	<p>(3) บริการข้อมูลตามธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ</p> <p>(4) ผู้มีส่วนได้เสียกับข้อมูล</p>
2. การดำเนินการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ	<p>(1) นโยบาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมาย ข้อกำหนดและเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ</p> <p>(2) แผนดำเนินการ (ขอบเขต เวลา กลุ่มธรรมาภิบาลข้อมูล และต้นทุน)</p> <p>(3) นโยบาย กฎเกณฑ์ แนวทาง วิธีปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐภายในหน่วยงาน</p> <p>(4) บัญชีข้อมูล</p> <p>(5) ชุดข้อมูลที่คาดว่าจะนำมาเปิดเผยตามลำดับความสำคัญ</p> <p>(6) ชุดข้อมูลที่รวบรวมจากแหล่งต่าง ๆ ตามความต้องการของผู้ใช้ข้อมูล</p>	<p>(1) ข้อมูลจำแนกประเภทตามหมวดหมู่</p> <p>(2) ชุดข้อมูลของข้อมูลเปิดภาครัฐภายในหน่วยงานที่อยู่ในรูปแบบข้อมูลเปิด</p> <p>(3) ชุดข้อมูลของข้อมูลเปิดภาครัฐที่ได้รับการอนุมัติจากหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ</p> <p>(4) คำอธิบายชุดข้อมูลดิจิทัล</p> <p>(5) ข้อมูลเปิดภาครัฐที่เปิดเผยที่ศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ</p>	<p>(1) คณะกรรมการธรรมาภิบาลข้อมูล</p> <p>(2) ผู้บริหารข้อมูลระดับสูง หรือผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูง</p> <p>(3) บริการข้อมูลตามธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ</p> <p>(4) ผู้มีส่วนได้เสียกับข้อมูล</p>

กระบวนการ (Processes)	ส่วนนำเข้า (Input)	ส่วนนำออก (Output)	ผู้มีส่วนได้เสียกับข้อมูล (Data Stakeholder)
3. การวัดผลการเปิดเผยข้อมูลเปิด ภาครัฐ	(1) นโยบาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมาย ข้อกำหนดและเงื่อนไขที่ เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยข้อมูลเปิด ภาครัฐ (2) นโยบาย กฎเกณฑ์ แนวทาง วิธี ปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยข้อมูล เปิดภาครัฐภายในหน่วยงาน (3) ระดับการประเมินความพร้อมของ การเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ (4) แผนดำเนินการ (ขอบเขต เวลา กลุ่ม ธรรมาภิบาลข้อมูล และต้นทุน)	(1) รายงานผลการเปิดเผยชุดข้อมูลของ ข้อมูลเปิดภาครัฐ เช่น ความพร้อมของ การนำชุดข้อมูลเปิดมาเผยแพร่ต่อ สาธารณะ คุณภาพของชุดข้อมูลเปิด (2) รายงานผลการตรวจสอบระดับการ ประเมินความพร้อมของการเปิดเผย ข้อมูลภาครัฐ (3) รายงานผลการดำเนินการเปิดเผยชุด ข้อมูลของข้อมูลเปิดภาครัฐเทียบกับ แผนการดำเนินงาน	(1) คณะกรรมการธรรมาภิบาลข้อมูล (2) ผู้บริหารข้อมูลระดับสูง หรือผู้บริหาร เทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูง (3) บริกรข้อมูลตามธรรมาภิบาลข้อมูล ภาครัฐ (4) ผู้มีส่วนได้เสียกับข้อมูล (5) ศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐใน สำนักงาน
4. การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง	(1) นโยบาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมาย ข้อกำหนดและเงื่อนไขที่ เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยข้อมูลเปิด ภาครัฐ (2) รายงานผลการเปิดเผยชุดข้อมูลของ ข้อมูลเปิดภาครัฐ เช่น ความพร้อมของ การนำชุดข้อมูลเปิดมาเผยแพร่ต่อ สาธารณะ คุณภาพของชุดข้อมูลเปิด	(1) นโยบาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมาย ข้อกำหนดและเงื่อนไขที่ เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยข้อมูลเปิด ภาครัฐที่ได้รับการทบทวนหรือปรับปรุง (2) นโยบาย กฎเกณฑ์ แนวทาง วิธี ปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยข้อมูล เปิดภาครัฐภายในหน่วยงานที่ได้รับการ ทบทวนหรือปรับปรุง (3) แผนดำเนินการ	(1) คณะกรรมการธรรมาภิบาลข้อมูล (2) ผู้บริหารข้อมูลระดับสูง หรือ ผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูง (3) บริกรข้อมูลตามธรรมาภิบาลข้อมูล ภาครัฐ (4) ผู้มีส่วนได้เสียกับข้อมูล (5) ศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐใน สำนักงาน

กระบวนการ (Processes)	ส่วนนำเข้า (Input)	ส่วนนำออก (Output)	ผู้มีส่วนได้เสียกับข้อมูล (Data Stakeholder)
	(3) ผลการรับฟังความคิดเห็นจากช่องทางของศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐในสำนักงาน	(4) การพัฒนาการบริหารจัดการศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐของสำนักงาน เช่น (การเฝ้าระวัง การบริการจัดการด้านความมั่นคงปลอดภัยและความต่อเนื่อง)	

467

468

DRAFT

469 6. การนำข้อมูลเปิดไปใช้ประโยชน์

470 ปัจจุบันหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนล้วนมีการใช้ข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจ
471 (Data-Driven Decision) คือ การใช้ข้อมูลเชิงลึกมาวิเคราะห์ กระบวนการทำงาน เพื่อนำไปใช้การกำหนด
472 ทิศทางการวางกลยุทธ์ การวางแผนดำเนินการเรื่องต่าง ๆ หรือออกแบบการบริการของหน่วยงาน **ดังนั้นการ**
473 **เก็บรวบรวมข้อมูลเปิดจากหน่วยงานต่าง ๆ ของทุกภาคส่วน และการควบคุมคุณภาพของข้อมูลจึงเป็น**
474 **ปัจจัยสำคัญต่อการใช้ข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจ (Data-Driven Decision) ซึ่งการนำข้อมูลเปิดไปใช้**
475 **ส่งผลที่สำคัญ ดังนี้**

476 1) เกิดการวิเคราะห์และการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ที่สำคัญ เช่น การแก้ปัญหาทุจริต การป้องกัน
477 การเกิดอาชญากรรมซ้ำ การปรับปรุงประสิทธิภาพทางธุรกิจ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันและลดต้นทุน
478 การผลิต

479 2) เกิดประโยชน์กับข้อมูลอย่างมีนัยสำคัญ เช่น ทำให้การวิเคราะห์ข้อมูลมีประสิทธิภาพที่
480 แม่นยำมากขึ้นโดยการนำเอาเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาประมวลผลข้อมูลเพื่อส่งเสริมภารกิจหรือความต้องการ
481 ใช้ข้อมูลที่แตกต่างกัน โดยประโยชน์ของการนำข้อมูลไปใช้ แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

482 (1) ประโยชน์ต่อภาครัฐ

- 483 - ส่งเสริมให้เกิดธรรมาภิบาลในการดำเนินงาน
- 484 - สร้างความโปร่งใส โดยประชาชนหรือภาคส่วนต่าง ๆ สามารถเข้าถึงข้อมูลและ
485 ตรวจสอบการดำเนินงาน เพื่อแก้ปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน
- 486 - วางแผนเชิงนโยบายโดยใช้ประโยชน์จากข้อมูลเปิดได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 487 - ผลักดันให้เกิดการบูรณาการการใช้ประโยชน์จากข้อมูลร่วมกัน ส่งเสริมการสร้าง
488 นวัตกรรมด้านข้อมูล
- 489 - ปรับปรุงการให้บริการสาธารณะอย่างมีประสิทธิภาพ

490 (2) ประโยชน์ต่อภาคเอกชน

- 491 - นำข้อมูลเปิดไปต่อยอดการสร้างมูลค่าเพิ่มทางธุรกิจ
- 492 - ส่งเสริมการขับเคลื่อนนวัตกรรมจากข้อมูลสำหรับภาคเอกชนมากขึ้น
- 493 - เพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ ปรับปรุงประสิทธิภาพทางธุรกิจและการ
494 ลดต้นทุนการผลิตในภาพรวม

495 (3) ประโยชน์ต่อภาคประชาชน

- 496 - เสริมสร้างการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน
- 497 - ส่งผลให้ประชาชนได้รับบริการดิจิทัลภาครัฐที่ดีขึ้น
- 498 - เข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลเปิดภาครัฐแบบดิจิทัล
- 499 - นำข้อมูลไปพัฒนาหรือต่อยอดนวัตกรรมต่าง ๆ

500 6.1. กรณีศึกษาจากการวิเคราะห์ข้อมูลเปิด และการใช้ประโยชน์จากข้อมูลเปิด

501 6.1.1. กรณีศึกษาจากการวิเคราะห์ข้อมูลเปิด

502 โครงการภาษีไปไหน: เว็บไซต์ <https://govspending.data.go.th/> ภาษีไปไหน” เพื่อบูรณาการ
503 ข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐ

504 ปัจจุบันประเทศไทยมีการใช้ประโยชน์จากข้อมูลเปิดจากการพัฒนา“เว็บไซต์/ระบบภาษีมาจาก
505 ไท (https://govspending.data.go.th/)” โดยได้รับความร่วมมือระหว่างกระทรวงการคลัง กรมบัญชีกลาง
506 กรมสรรพากร กรมสรรพสามิต กรมศุลกากร กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
507 สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล
508 (องค์การมหาชน) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันพัฒนา และให้มีการเชื่อมโยงกับระบบภาษีไปไหน เพื่อเป็น
509 เครื่องมือในการวิเคราะห์ที่ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของภาครัฐอย่างมีประสิทธิภาพ

510 รูปที่ 13 : โครงการภาษีไปไหน: เว็บไซต์ govspending.data.go.th และ “แอปพลิเคชัน ภาษีไปไหน”
511

512 โครงการภาษีไปไหน: เว็บไซต์ govspending.data.go.th และ “แอปพลิเคชัน ภาษีไปไหน”
513 เป็นการบูรณาการข้อมูลเปิดร่วมกัน ในมิติของที่มาของภาษีและการใช้ภาษี เช่น การเปิดเผยข้อมูลการใช้จ่าย
514 งบประมาณภาครัฐ เพื่อบูรณาการข้อมูลร่วมกันระหว่างหน่วยงานประกอบด้วย กรมสรรพากร กรม
515 สรรพสามิต กรมศุลกากร และ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง ภาพรวมรายได้ในส่วนของ
516 ท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สำนักงานงบประมาณและกรมบัญชีกลาง เพื่อให้ตรวจสอบการ
517 ดำเนินงานของภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาล โดยมีการดึงข้อมูลเปิดจากระบบ Data.go.th และนำมาเสนอ
518 ข้อมูลการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐในรูปแบบ Dashboard และการจัดอันดับ (Ranking) ข้อมูลต่างๆ
519 การแสดงข้อมูลในรูปแบบแผนที่ประเทศไทย และแสดงรายละเอียดแต่ละจังหวัดเพื่อให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น
520 ทั้งนี้ หน่วยงานรัฐอื่นๆ หรือประชาชนยังสามารถดาวน์โหลดข้อมูลที่กล่าวมาในรูปแบบไหนก็ได้ หรือจะ
521 เชื่อมต่อข้อมูลจากระบบภาษีไปไหนในรูปแบบ API ได้ และมีช่องทางเพื่อแจ้งเบาะแสการทุจริต ไปยัง
522 สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.) และช่องทางร้องทุกข์ ไปยัง
523 สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจได้ ยกระดับการติดตามตรวจสอบการทุจริต
524 คอร์รัปชัน อันจะนำไปสู่การยกระดับดัชนีภาพลักษณ์การดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐด้านความโปร่งใส

525 และการคอร์รัปชันของประเทศให้ดียิ่งขึ้น เช่น การจัดอันดับดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption
526 Perceptions Index: CPI) ประจำปี 2565 ที่จัดทำโดยองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency
527 International: TI) มีประเทศที่ถูกจัดอันดับทั้งสิ้น 180 ประเทศ โดยประเทศไทยได้คะแนนเพิ่มขึ้นเป็น 36
528 คะแนน จัดอยู่ในอันดับที่ 101 ของโลก ซึ่งได้คะแนนดีขึ้นจากปี 2564

529 รูปที่ 14 : ตัวอย่างการแสดงผลในเว็บไซต์ govspending.data.go.th

530
531 **โครงการจัดทำข้อมูลเพื่อวางแผนการจัดสรรน้ำและการบริหารจัดการน้ำให้เกิดประสิทธิภาพต่อ**
532 **ผู้รับบริการ**

533 กรมชลประทานนำชุดข้อมูลเปิดแต่ละชุดมาบูรณาการร่วมกัน เช่น การวิเคราะห์ระหว่างชุดข้อมูล
534 ผลก้าวน้ำเนื้อที่เพาะปลูกสะสมของข้าวและพืชไร่-พืชผัก รายสัปดาห์ ในเขตโครงการชลประทานขนาดใหญ่
535 และกลาง รายจังหวัด และชุดข้อมูลผลการเพาะปลูกข้าว พืชไร่-พืชผัก พืชอื่นๆ และบ่อปลา-บ่อกุ้ง ในเขต
536 ชลประทานขนาดใหญ่และกลาง รายภาค และสภาพการใช้พื้นที่ในเขตชลประทาน เป็นต้น เพื่อวิเคราะห์
537 ข้อมูลการจัดสรรน้ำให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุนที่มี และความต้องการการใช้น้ำของเกษตรกรหรือ
538 ผู้รับบริการ ตลอดจนใช้คาดการณ์สถานการณ์น้ำเพื่อบริหารความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น และเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่
539 เหมาะสมสำหรับการชลประทานในระดับไร่นาซึ่งรวมถึงวิธีการส่งน้ำ ประสิทธิภาพการใช้น้ำ การกำหนดและ
540 ควบคุมคุณภาพน้ำที่มีผลต่อพืชให้ถูกต้องตามมาตรฐานน้ำเพื่อการเกษตร

541 โดยหน่วยงานสามารถนำชุดข้อมูลดังกล่าวมาวางแผนการจัดสรรน้ำให้กับเกษตรกรในเขตพื้นที่
542 ชลประทาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพกระจายน้ำเพื่อการเพาะปลูกในเขตพื้นที่ชลประทานหรือเพื่อผลิตน้ำประปา
543 ครอบคลุมทุกภูมิภาค และทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถติดตามสถานการณ์น้ำ และบริหารจัดการน้ำ
544 โดยเฉพาะการใช้น้ำข้อมูล ในช่วงน้ำหลากหรือมีพายุเข้า เพื่อเป็นข้อมูลตัดสินใจในการเตือนภัยและป้องกันภัย
545 ล่วงหน้าอย่างทันท่วงที

546

547

548

รูปที่ 15 : ตัวอย่างการใช้ประโยชน์จากข้อมูลเปิดของกรมชลประทาน

549

6.1.2. การใช้ประโยชน์จากข้อมูลเปิด

550

551

552

553

554

555

556

557

558

559

สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้นำข้อมูลเปิดจากหลายแหล่งมาทำการวิเคราะห์ เพื่อให้เห็นถึงทิศทางในมิติต่างๆ และนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์มาใช้ประโยชน์ในด้านการวางแผน วางแนวทางในการบูรณาการได้อย่างเหมาะสม โดยมีการนำข้อมูลเปิดจาก แหล่งที่1 ชุดข้อมูลสถิติจำนวนประชากรแยกอายุ รายจังหวัดของกรมการปกครอง แหล่งที่2 ชุดข้อมูลจำนวนผู้สูงอายุจากการสำรวจ จำแนกตามความเพียงพอของรายได้ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ มาประมวลจำนวนผู้สูงอายุของประเทศไทย เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ความมั่นคงในชีวิตของผู้สูงอายุ และรายงานสถานการณ์ความเคลื่อนไหวทางสังคมที่สำคัญ และเผยแพร่ให้หน่วยงานต่าง ๆ นำไปใช้ประโยชน์ในการกำหนดนโยบาย แนวทางการขับเคลื่อนงานด้านพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต สร้างความตระหนักในการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่วัยสูงอายุ และส่งเสริมการออมของผู้สูงอายุเพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถวางแผนการเงินให้เพียงพอสำหรับดำรงชีพในวัยเกษียณได้

ที่มา : ระบบสถิติทางทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

560

561

รูปที่ 16 : ตัวอย่างการใช้ประโยชน์จากข้อมูลเปิดของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

562 6.2. กรณีศึกษาจากการวิเคราะห์ข้อมูลเปิด เพื่อป้องกันการก่ออาชญากรรม

563 กรณีศึกษาที่ 1 สหรัฐอเมริกา

564 **ลักษณะการเปิดเผย** มีการรวบรวมและเปิดเผยชุดข้อมูลผ่านทางเว็บไซต์ <https://www.data.gov/>
565 ซึ่งเปิดให้เข้าถึงในรูปแบบของข้อมูลเปิด เช่น XML, JSON, CSV, KML, RDF ตัวอย่างชุดข้อมูลที่มีการเปิดเผย
566 เช่น ชุดข้อมูลสถิติการก่ออาชญากรรม ชุดข้อมูลพื้นที่การก่ออาชญากรรมในแต่ละเมือง ชุดข้อมูลรายงาน
567 บันทึกเหตุการณ์ก่ออาชญากรรม ชุดข้อมูลสถิติการก่ออาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรง

568 **การนำไปใช้** มีการนำข้อมูลมาวิเคราะห์ เพื่อทำนายรูปแบบหรือปัจจัยที่เอื้อต่อการก่ออาชญากรรม
569 ในแต่ละพื้นที่ นำผลที่ได้จากการทำนายไปใช้ในการจัดสรรเส้นทางการตรวจตราของตำรวจให้มีประสิทธิภาพ
570 ยิ่งขึ้น เพื่อให้สามารถเดินทางไปยังจุดเกิดเหตุได้รวดเร็วที่สุด [21]

571 **ประโยชน์ที่ได้รับ** เพื่อบริหารจัดการทรัพยากรของเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่ ที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิด
572 ประโยชน์สูงสุดในการป้องกันและปราบปรามการก่ออาชญากรรมในพื้นที่เสี่ยง โดยวางแผนการจัดกำลัง
573 เจ้าหน้าที่ตำรวจในการตรวจป้องกันและปราบปรามการก่ออาชญากรรมในแต่ละพื้นที่เสี่ยง และให้ประชาชน
574 เตรียมความพร้อมและป้องกันตนเอง พยายามหลีกเลี่ยงจุดเสี่ยง หรือพฤติกรรมที่อาจจะก่อให้เกิด
575 อาชญากรรม

576 กรณีศึกษาที่ 2 สาธารณรัฐไอร์แลนด์

577 **ลักษณะการเปิดเผย** มีการรวบรวมและเปิดเผยชุดข้อมูลผ่านทางเว็บไซต์ <https://data.gov.ie>
578 ซึ่งเปิดให้เข้าถึงในรูปแบบของข้อมูลเปิด เช่น XLSX, XML, JSON, CSV ตัวอย่างชุดข้อมูลที่มีการเปิดเผย เช่น
579 ข้อมูลสถิติแบ่งตามประเภทการกระทำความผิด ข้อมูลสถิติการก่ออาชญากรรมจากสำนักงานตำรวจตามแต่ละ
580 พื้นที่ ข้อมูลการสำรวจสำมะโนประชากร

581 **การนำไปใช้** มีการจัดทำข้อมูลหรือผลลัพธ์ในรูปแบบภาพหรือแผนภูมิ (Data Visualization)
582 เพื่อวิเคราะห์และประเมินแนวโน้มที่จะก่ออาชญากรรมในแต่ละประเภท ในแต่ละช่วงเวลา และในแต่ละพื้นที่
583 เพื่อวางแผนรับมือกับอาชญากรรมที่จะเกิดขึ้น [22] รวมถึงมีการส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนในท้องถิ่น
584 มีส่วนร่วมในการสังเกตและรายงานพฤติกรรมที่น่าสงสัยในละแวกพื้นที่อยู่อาศัย [23]

585 **ประโยชน์ที่ได้รับ** เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน สร้างสภาพแวดล้อมที่ดีขึ้นสำหรับ
586 การอยู่อาศัย การติดต่อธุรกิจ และการท่องเที่ยว ลดความเสี่ยงด้านความปลอดภัยสำหรับประชาชนที่อาศัยอยู่
587 ในพื้นที่ โดยประเมินอัตราการเกิดอาชญากรรมในแต่ละพื้นที่ เพื่อหาแนวทางป้องกันตามแนวโน้มประเภทของ
588 อาชญากรรมที่เกิดบ่อยครั้งในแต่ละพื้นที่ รวมถึงให้ประชาชนเตรียมความพร้อมและป้องกันตนเอง หลีกเลี่ยง
589 จุดเสี่ยงที่ก่อให้เกิดอาชญากรรม

590 6.3. กรณีศึกษาจากการวิเคราะห์ข้อมูลเปิด เพื่อการขนส่งและโครงสร้างพื้นฐาน

591 กรณีศึกษาที่ 1 สหราชอาณาจักร

592 **ลักษณะการเปิดเผย** มีการรวบรวมและเปิดเผยชุดข้อมูลผ่านทางเว็บไซต์ <https://data.gov.uk>
593 ซึ่งเปิดให้เข้าถึงในรูปแบบของข้อมูลเปิด เช่น CSV, KML, WMS, GEOJSON ตัวอย่างชุดข้อมูลที่มีการเปิดเผย
594 ด้านการบริการขนส่งสาธารณะ เช่น ข้อมูลสถิติผู้โดยสาร ข้อมูลการร้องเรียนของผู้โดยสาร ข้อมูลปริมาณการ
595 ขนส่งสินค้า ข้อมูลตารางเวลา เส้นทาง และค่าโดยสารสำหรับการเดินทางด้วยรถบริการสาธารณะ

596 **การนำไปใช้** จัดให้มีศูนย์กลางข้อมูลเปิดเกี่ยวกับข้อมูลรถโดยสารประจำทาง [25] โดยหน่วยงานรัฐ
597 และผู้ประกอบการ สามารถเข้าถึงและใช้ชุดข้อมูลเปิดนี้ เพื่อสร้างบริการใหม่ ๆ ให้กับผู้ใช้โดยสารให้สามารถ
598 เข้าถึงบริการขนส่งสาธารณะได้สะดวกและง่ายขึ้น สำหรับคนพิการและคนทั่วไป พร้อมทั้งสามารถวางแผนการเดินทาง
599 แผนการเดินทาง แสดงข้อมูลแบบทันที แสดงราคาและชำระเงินผ่านแพลตฟอร์มเดียว ไม่ต้องเสีย
600 ค่าธรรมเนียม

601 **ประโยชน์ที่ได้รับ** สามารถวางแผนและประเมินค่าใช้จ่ายการเดินทางได้ ทำให้เกิดความรวดเร็วและ
602 ความสะดวกสบายในการใช้บริการขนส่งสาธารณะสำหรับผู้โดยสาร เพิ่มรายได้สำหรับผู้ประกอบการท้องถิ่น
603 เพิ่มประสิทธิภาพการตัดสินใจด้านการจัดการจราจรที่ดีขึ้นสำหรับหน่วยงานปกครองท้องถิ่น รวมถึงเพิ่ม
604 โอกาสทางธุรกิจใหม่ ๆ สำหรับภาคเอกชน เพื่อเพิ่มทางเลือกในการเดินทางในพื้นที่ที่อาจจะยังเชื่อมต่อกับ
605 เครือข่ายขนส่งสาธารณะหลักที่ยังไม่ทั่วถึง

606 **กรณีศึกษาที่ 2 สาธารณรัฐไอร์แลนด์**

607 **ลักษณะการเปิดเผย** มีการรวบรวมและเปิดเผยชุดข้อมูลผ่านทางเว็บไซต์ <https://data.gov.ie>
608 ซึ่งเปิดให้เข้าถึงในรูปแบบของข้อมูลเปิด เช่น Web services API, CSV, XML, KML/KMZ, WMS, GEOJSON
609 ตัวอย่างชุดข้อมูลที่มีการเปิดเผยด้านการบริการขนส่งสาธารณะ เช่น ข้อมูลผู้โดยสารที่ใช้บริการรถสาธารณะ
610 แบบทันที ข้อมูลตารางเวลาการเดินทาง ข้อมูลพิกัดทางภูมิศาสตร์ ข้อมูลที่จอดรถสำหรับผู้พิการ

611 **การนำไปใช้** มีการจัดทำหน้าแสดงข้อมูลแบบทันที (Irish Rail Realtime API) [26] เพื่อแสดงข้อมูล
612 ตารางการเดินทางขบวนรถ แสดงที่ตั้งปัจจุบันของรถไฟที่ให้บริการจากระบบส่งสัญญาณกลาง แสดงตำแหน่งการ
613 เดินทางไฟทุกขบวนทั่วประเทศ แสดงข้อมูลต้นทางและปลายทางของขบวนรถไฟที่ให้บริการอยู่ รวมถึงแสดง
614 ข้อมูลการเดินทางที่ให้บริการอยู่ว่ามีความล่าช้าหรือไม่ และล่าช้าเป็นเวลาเท่าไร

615 **ประโยชน์ที่ได้รับ** สามารถเปรียบเทียบวิธีการเดินทางโดยระบบขนส่งสาธารณะของแต่ละเมืองในแต่ละ
616 ะวันได้ สามารถค้นหาจุดจอดรถประจำทาง เวลาเฉลี่ยในการเดินทาง ช่วยลดเวลาในการรอรถ รวมถึง
617 ประเมินค่าใช้จ่ายในการเดินทางผ่านทางเว็บไซต์ <https://www.transportforireland.ie> เพื่อช่วยในการวางแผนการเดินทางด้วยระบบขนส่งสาธารณะดีขึ้น

619 **6.4. กรณีศึกษาจากการวิเคราะห์ข้อมูลเปิด เพื่อการป้องกันและปราบปรามทุจริตคอร์รัปชัน**

620 **กรณีศึกษาที่ 1 ราชอาณาจักรไทย**

621 **ลักษณะการเปิดเผย** มีการรวบรวมชุดข้อมูลผ่านทางเว็บไซต์ <https://data.go.th> ซึ่งเปิดให้เข้าถึงใน
622 รูปแบบของข้อมูลเปิด เช่น CSV, XLS, DOC รวมถึงมีการเปิดเผยข้อมูลจากหลายหน่วยงาน ตัวอย่างชุดข้อมูล
623 ที่มีการเปิดเผย เช่น ข้อมูลบริษัทและรายชื่อกรรมการ ข้อมูลจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ข้อมูลการจดทะเบียนนิติ
624 บุคคล

625 **การนำไปใช้** มีการจัดกิจกรรม Datathon: Organizing Data for Anti-Corruption โดยให้ประชาชน
626 เจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐ และผู้เชี่ยวชาญด้านข้อมูล นำชุดข้อมูลเปิดมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างชุด
627 ข้อมูล เช่น ข้อมูลผู้ทำงานภาครัฐ คำตัดสินศาลฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาด
628 หลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) และ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ปปช.) ข่าวก
629 เกี่ยวกับการทุจริต เพื่อตรวจสอบผลประโยชน์ทับซ้อน และเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดง
630 ความคิดเห็นผ่านแอปพลิเคชัน

631 **ประโยชน์ที่ได้รับ** มีการนำชุดข้อมูลมาเชื่อมโยงตรวจสอบความสัมพันธ์ของนักการเมือง ว่าเคยถูก
632 ตัดสินคดีทุจริตคอร์รัปชันหรือไม่ ตรวจสอบการทุจริตในโครงการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ วิเคราะห์โอกาสที่จะเกิด
633 การสมยอมในการเสนอราคา

634 **กรณีศึกษาที่ 2 สาธารณรัฐไอร์แลนด์**

635 **ลักษณะการเปิดเผย** มีการรวบรวมและเปิดเผยชุดข้อมูลผ่านทางเว็บไซต์ <https://data.gov.ie> ซึ่ง
636 เปิดให้เข้าถึงในรูปแบบของข้อมูลเปิด เช่น CSV, PDF, XLS, DOC ตัวอย่างชุดข้อมูลที่มีการเปิดเผย เช่น
637 ข้อมูลการใช้จ่ายงบประมาณของภาครัฐ ข้อมูลงบประมาณแผ่นดิน

638 **การนำไปใช้** มีการจัดทำเว็บไซต์ Where Your Money Goes [27] เพื่อแสดงข้อมูลการจัดสรร
639 งบประมาณย้อนหลัง 10 ปี ของแต่ละภาคส่วน เช่น การจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนรายได้คนทำงานหรือ
640 สนับสนุนการจ้างงาน การจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนอบรมพัฒนาศักยภาพบุคลากรภาครัฐ

641 **ประโยชน์ที่ได้รับ** ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลและวิเคราะห์รายจ่ายประจำปีของภาครัฐ เพื่อ
642 ตรวจสอบการนำงบประมาณภาครัฐไปใช้ เป็นไปอย่างคุ้มค่าหรือไม่

643 **6.5. กรณีศึกษาจากการวิเคราะห์ข้อมูลเปิด เพื่อการสร้างนวัตกรรม**

644 **กรณีศึกษาที่ 1 ราชอาณาจักรไทย**

645 **ลักษณะการเปิดเผย** มีการรวบรวมชุดข้อมูลผ่านทางเว็บไซต์ <https://data.go.th/> ซึ่งเปิดให้เข้าถึง
646 ในรูปแบบของข้อมูลเปิด เช่น CSV, XLS, DOC รวมถึงมีการเปิดเผยข้อมูลจากหลายหน่วยงาน ตัวอย่างชุด
647 ข้อมูลที่มีการเปิดเผย เช่น ข้อมูลประมาณจรรยาจร ชุดข้อมูลผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตในช่วงปีใหม่ สรุปร้อตราเฉลี่ย
648 รถยนต์ส่วนบุคคลในเขตกรุงเทพมหานคร

649 **การนำไปใช้** มีการจัดโครงการประกวดนวัตกรรมข้อมูลเปิดภาครัฐ “Thailand Data Innovation
650 Awards” [27] เพื่อผลักดันให้เกิดการพัฒนาวัตกรรมการใช้ข้อมูลเปิด นอกจากนี้ผู้ที่ผ่านการคัดเลือกจะรับ
651 โอกาสในการส่งผลงานเข้าประกวดในเวทีระดับสากล ในโครงการระหว่างประเทศ “โครงการความร่วมมือ
652 ระหว่างประเทศด้านการเปิดเผยข้อมูล Asia Open Data Partnership (Cross Countries Hackathon)”

653 **ประโยชน์ที่ได้รับ** กระตุ้นให้เกิดการพัฒนาแอปพลิเคชันที่หลากหลาย และส่งเสริมนักพัฒนาของไทย
654 ให้มีโอกาสต่อยอดความคิดให้กับผลงานที่มีความพร้อมและแสดงผลงานในเวทีระดับประเทศ ให้เป็นที่รู้จักและ
655 ยอมรับทั้งในและต่างประเทศ เพื่อผลักดันสู่ภาคธุรกิจ ส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมจากการใช้ข้อมูลเปิดภาครัฐ
656 ให้เกิดประโยชน์ ยกย่องคุณภาพบริการของรัฐให้ประชาชนได้รับความสะดวกในการเข้าถึงบริการได้อย่าง
657 รวดเร็วมากขึ้น

658 **กรณีศึกษาที่ 2 สาธารณรัฐเกาหลี**

659 **ลักษณะการเปิดเผย** มีการรวบรวมชุดข้อมูลผ่านทางเว็บไซต์ <https://www.data.go.kr/en/index.do>
660 ซึ่งเป็นศูนย์กลาง (one-stop-shop) โดยเปิดให้เข้าถึงในรูปแบบของข้อมูลเปิด เช่น CSV, XLS, DOC, PPT,
661 JPEG รวมถึงมีการเปิดเผยข้อมูลหลายระดับ ประกอบด้วย บัญชีข้อมูล ข้อมูลหลักประเทศ (National Core
662 Data) ประเด็นและข้อมูล (Issues & Data) จากหลายหน่วยงาน ตัวอย่างชุดข้อมูลที่มีการเปิดเผย เช่น ชุด
663 ข้อมูลภัยพิบัติ ชุดข้อมูลสถานที่เกิดอุบัติเหตุ ชุดข้อมูลจำนวนโรงพยาบาล

มรด. X : 256X

เผยแพร่ภายในองค์กร

- 664 **การนำไปใช้** มีการนำข้อมูลไปวิเคราะห์เพื่อยกระดับการให้บริการภาครัฐ เช่น การนำข้อมูลการจัดส่ง
665 รถพยาบาลและตำแหน่งห้าปีย้อนหลังมาวิเคราะห์เพื่อระบุพื้นที่เสี่ยงและกำหนดตำแหน่งที่เหมาะสมของ
666 รถพยาบาล ซึ่งช่วยลดเวลาที่ต้องใช้ในการจัดส่งและเวลาเดินทางของรถพยาบาลถึงร้อยละ 49
- 667 **ประโยชน์ที่ได้รับ** เกิดการพัฒนาการให้บริการของภาครัฐ โดยการนำข้อมูลหลายภาคส่วนมา
668 วิเคราะห์ร่วมกัน นำไปสู่การแก้ปัญหาสาธารณสุข และการกำหนดนโยบายชาติด้วยการตัดสินใจจากข้อมูล
669 เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการที่ดี นอกจากนี้ ยังเป็นการสนับสนุนให้เกิดบริการใหม่ ๆ จากภาคเอกชนอีกด้วย
- 670

671 7. ภาคผนวก

672 7.1. ภาคผนวก ก ตัวอย่างการประเมินชุดข้อมูลที่มีคุณค่าสูง

673 ตัวอย่างการประเมินชุดข้อมูลที่มีคุณค่าสูง โดยใช้ชุดข้อมูลจำนวนประชากรผู้สูงอายุของกองสถิติ
674 สังคม สำนักงานสถิติแห่งชาติเป็นกรณีศึกษา เพื่อประเมินว่าชุดข้อมูลที่มีคุณค่าสูงหรือไม่ และจะสามารถ
675 ปรับปรุงในการเพิ่มคุณค่าของชุดข้อมูลได้อย่างไร รายละเอียดมีดังนี้

High Value Datasets Checklist	
<p>เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาชุดข้อมูลที่หน่วยงานต้องการเปิดเผยว่าชุดข้อมูลนั้น เป็นชุดข้อมูลที่มีคุณค่าสูงหรือไม่ และจะสามารถปรับปรุงในการเพิ่มคุณค่าของชุดข้อมูลได้อย่างไร เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสาธารณะและนำข้อมูลไปใช้ต่อไปได้ในภายหลัง</p>	
เพิ่มความโปร่งใส	
☒ ใช่ ☐ ไม่ใช่	1) ข้อมูลที่เปิดเผยช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและสอดคล้องตามแผนยุทธศาสตร์ชาติหรือไม่
ข้อมูลตามภารกิจของหน่วยงาน	
☒ ใช่ ☐ ไม่ใช่	2) ข้อมูลที่เปิดเผยเป็นข้อมูลตามภารกิจหรือทิศทางเชิงกลยุทธ์ของหน่วยงาน และมีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องหรือไม่
มาตรฐานข้อมูลเปิดภาครัฐ	
สำถนข้อที่ 3-7 อ้างอิงตามแนวทางการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ ในรูปแบบดิจิทัลต่อสาธารณะ เป็นไปตามที่คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการกำหนดไว้ (ดู พ.ร.บ. การบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. 2562 มาตรา 17)	
เลือกคำตอบ	3) กระบวนการเปิดเผยข้อมูลของหน่วยงานของรัฐ จัดอยู่ในระดับของการวัดการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐที่สอดคล้องตามแนวทางฯ และสูงกว่าระดับที่ 3 ขึ้นไปหรือไม่ ☐ ระดับ 1 : Initial หมายถึง ไม่มีกระบวนการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ หรือกระบวนการถูกกำหนดขึ้นมาเฉพาะกิจ ทำให้ไม่มีรูปแบบของการดำเนินงานที่สะท้อนภาพรวมของหน่วยงานของรัฐ ☐ ระดับ 2 : Repeatable หมายถึง เริ่มมีการกำหนดกระบวนการ สามารถดำเนินการตามกระบวนการซ้ำ ๆ ได้ แต่ยังขาดการกำหนดมาตรฐานของกระบวนการ ☐ ระดับ 3 : Defined หมายถึง กระบวนการถูกกำหนดเป็นมาตรฐานที่สอดคล้องกับแบบปฏิบัติที่ดีทั้งจากภายในและภายนอกหน่วยงานของรัฐ มีการถ่ายทอดองค์ความรู้หรือแบบปฏิบัติให้กับบุคลากร แต่ยังขาดการนำไปใช้อย่างกว้างขวาง ☒ ระดับ 4 : Managed หมายถึง มีการนำกระบวนการที่กำหนดให้เป็นมาตรฐานมาใช้ในหน่วยงานของรัฐอย่างกว้างขวาง มีการติดตามการดำเนินงานและกำหนดตัวชี้วัด ☐ ระดับ 5 : Optimized หมายถึง มีการปรับปรุงกระบวนการเปิดเผยข้อมูลเปิดเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเปิดเผยข้อมูลเปิดภายในหน่วยงานของรัฐ หรือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
☒ ใช่ ☐ ไม่ใช่	4) ข้อมูลที่เปิดเผยมี Metadata และ Data Dictionary สอดคล้องตามแนวทางฯ หรือไม่
☒ ใช่ ☐ ไม่ใช่	5) ระดับคุณภาพของชุดข้อมูล สอดคล้องตามแนวทางฯ หรือไม่ <small>ชุดข้อมูลคุณภาพสูง คือ ชุดข้อมูลที่มีความถูกต้องสูง มีผลกระทบเป็นวงกว้าง ครอบคลุมหลายมิติ/ประเด็น มีความสอดคล้องเชิงระบบ กับผู้ใช้</small>
เลือกคำตอบ	6) ข้อมูลที่เปิดเผยเป็นข้อมูลที่มักผู้ใช้งานแสดงความประสงค์ในการนำไปใช้อย่างสม่ำเสมอภายในระยะเวลา 1 ปี หรือไม่ รายปี(ครั้ง) ☒ 1-50 ☐ 51-100 ☐ 101-150 ☐ >151
☒ ใช่ ☐ ไม่ใช่	7) ข้อมูลที่เปิดเผยเป็นข้อมูลที่สามารถนำไปต่อยอด ช่วยให้เกิดการวิเคราะห์หรือใหม่ ๆ หรือนำไปใช้วิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก หรือนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมเพื่อให้บริการประชาชนได้หรือไม่

676

High Value Datasets Checklist (ต่อ)

เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาชุดข้อมูลที่หน่วยงานต้องการเปิดเผยว่าชุดข้อมูลนั้น เป็นชุดข้อมูลที่มีคุณค่าสูงหรือไม่ และจะสามารถปรับปรุงในการเพิ่มคุณค่าของชุดข้อมูลได้อย่างไร เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสาธารณะและนำข้อมูลไปใช้ต่อได้ในภายหลัง

ข้อมูลอยู่ในรูปแบบพร้อมจะเปิดเผย	
เลือกคำตอบ	<p>8) ข้อมูลที่เปิดเผยอยู่ในรูปแบบที่สอดคล้องตามแนวทางฯ กำหนดในระดับใด และสูงกว่าระดับ Machine-readable (ระดับ 2 ขึ้นไป) หรือไม่ (OL - Open License) (RE - Machine Readable) (OF - Open Format) (URI - Uniform Resource Identifier) (LD - Linked Data)</p> <p>☐ OL : เปิดเผยข้อมูลบนเว็บไซต์ได้ทุกรูปแบบ และสามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ได้ โดยไม่ต้องขออนุญาตจากหน่วยงานของรัฐ ซึ่งรูปแบบนี้สามารถสร้างได้ง่าย แต่ไม่อนุญาตให้ใช้ประโยชน์ได้ยาก (Not Reusable) เช่น PDF, TIFF, JPEG</p> <p>☐ OL RE : เปิดเผยข้อมูลในรูปแบบที่อ่านได้ด้วยเครื่อง เป็นข้อมูลที่มีโครงสร้าง (Structured Data) และใช้กับซอฟต์แวร์จำกัดสิทธิ์ (Proprietary Software) เช่น DOC, XLS</p> <p>☐ OL RE OF : เปิดเผยข้อมูลในรูปแบบมาตรฐานแบบเปิด และไม่จำกัดสิทธิ์โดยบุคคลใด (Non-proprietary) เช่น CSV, ODS, XML, JSON, XML, SHP, KMZ</p> <p>☒ OL RE OF URI : เปิดเผยข้อมูลในรูปแบบที่ใช้ยูอาร์ไอ ในการระบุตัวตนของข้อมูล และชี้ไปยังตำแหน่งของข้อมูลนั้น เช่น RDF (URIs)</p> <p>☐ OL RE OF URI LD : เปิดเผยข้อมูลในรูปแบบที่ข้อมูลสามารถเชื่อมโยง ไปสู่แหล่งข้อมูลอื่น หรืออ้างอิงข้อมูลในชุดข้อมูลอื่นได้ เช่น RDF (Linked Data)</p>
☒ ใช่ ☐ ไม่ใช่	<p>9) ข้อมูลที่เปิดเผยเป็นข้อมูล Machine-readable ที่ถูกปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน หรือ เป็นลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังต่อไปนี้ Near Real-Time Feed หรือ Time series โดยได้รับจากเทคโนโลยีต่าง ๆ เช่น เครื่องมือตรวจวัด (Sensor) กล้องวิดีโอ (Video Camera) หรือไม่</p>
เลือกคำตอบ	<p>10) ข้อมูลที่เปิดเผยเป็นข้อมูลที่มีการจัดทำอย่างต่อเนื่อง (มีข้อมูลย้อนหลัง 4 ปีขึ้นไป) หรือไม่</p> <p>☐ มีข้อมูลย้อนหลัง 1-4 ปี</p> <p>☒ มีข้อมูลย้อนหลัง 5-10 ปี</p> <p>☐ มีข้อมูลย้อนหลัง 10 ปีขึ้นไป</p>

* ราชการตรวจสอบนี้ในเชิงปริมาณในการพิจารณา

677

678 จากการประเมินชุดข้อมูลจำนวนประชากรผู้สูงอายุ จะเห็นได้ว่า คำตอบเป็นไปตามแนวทางการ
679 พิจารณาทั้ง 10 ข้อ จึงถือได้ว่า ชุดข้อมูลชุดนี้เป็นข้อมูลที่มีคุณค่า (Value Datasets) ที่มีประโยชน์ทั้งต่อ
680 หน่วยงานของรัฐและผู้ใช้ข้อมูล โดยท่านสามารถประเมินชุดข้อมูลของท่านได้ที่ <https://dg.th/qt9uonjlx1>

681 7.2. ภาคผนวก ข ชุดข้อมูลที่มีคุณค่า

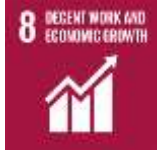

682 ในระดับสากลมีการจัดกลุ่มชุดข้อมูลที่มีคุณค่า และมีประโยชน์ต่อการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ โดยมี
683 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน หรือ Sustainable Development Goals ตัวอย่างชุดข้อมูลที่เปิดเผย ดังนี้

684 ตารางที่ 4: ตัวอย่างชุดข้อมูลเปิดที่พบในฐานข้อมูลเปิดภาครัฐขององค์การสหประชาชาติ และประเทศต่าง ๆ

กลุ่มข้อมูล	องค์การสหประชาชาติ (data.un.org)	สหรัฐอเมริกา (www.data.gov)	ออสเตรเลีย (data.gov.au)	ไอร์แลนด์ (data.gov.ie)	เป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ Sustainable Development Goals (SDGs)
อาชญากรรม 	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลผู้ที่ตกเป็นเหยื่อฆาตกรรมโดยเจตนา จำแนกตามเพศ 	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลอัตราการก่ออาชญากรรม - ข้อมูลการก่ออาชญากรรมที่สำคัญรายเดือน 	<ul style="list-style-type: none"> - สถิติข้อมูลตารางอาชญากรรม - สถิติผู้กระทำความผิด 	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลอาชญากรรมที่ถูกบันทึกไว้ตามสถานีตำรวจ Garda ของแต่ละพื้นที่ จำแนกตามประเภทของอาชญากรรม 	
การศึกษา 	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลสถานศึกษาตามระดับการศึกษา - ข้อมูลการลงทะเบียนของนักศึกษา 	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลขอบเขตของโรงเรียนเทศบาล - ข้อมูลพื้นที่ขาดแคลนบุคลากรทางการศึกษา 	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลเด็กที่เรียนที่บ้าน (ที่ได้ลงทะเบียนไว้) - ข้อมูลสิ่งอำนวยความสะดวกในสถานศึกษา 	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลโปรแกรมการศึกษา และฝึกอบรมเพิ่มเติม 	
พลังงาน 	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลการใช้พลังงาน - ข้อมูลการผลิตพลังงานที่เกิดจากลม 	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลเครื่องปฏิกรณ์พลังงานนิวเคลียร์เชิงพาณิชย์ 	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลแหล่งพลังงาน - ข้อมูลพลังงานสะสม - ข้อมูลการใช้พลังงานจากน้ำ 	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลศักยภาพการพัฒนาพลังงานลม - ข้อมูลการใช้พลังงานในประเทศ 	

มรด. X : 256X

เผยแพร่ภายในองค์กร

กลุ่มข้อมูล	องค์การสหประชาชาติ (data.un.org)	สหรัฐอเมริกา (www.data.gov)	ออสเตรเลีย (data.gov.au)	ไอร์แลนด์ (data.gov.ie)	เป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ Sustainable Development Goals (SDGs)
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลการเกิดก๊าซเรือนกระจก จำแนกตามประเภทของก๊าซ 	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลการปล่อยสารพิษของโรงงานอุตสาหกรรม - ข้อมูลสภาพอากาศ 	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลการใช้น้ำในแต่ละรัฐ 	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลสภาพภูมิอากาศภาคตะวันออกเฉียง และภาคกลาง 	
การเงิน 	<ul style="list-style-type: none"> - สถิติการเงินระหว่างประเทศ เช่น ดุลการชำระเงิน อัตราดอกเบี้ย 	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลภาษี - ข้อมูลค่าเช่าที่พักอาศัย 	<ul style="list-style-type: none"> - รายงานสถานะทางการเงินของรัฐ Queensland - ข้อมูลหนี้ 	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลผู้ค้าประกันสินเชื่อทางการเงินรายปี และประเภทของผู้ค้าประกัน 	
เกษตรกรรม 	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลปุ๋ยแต่ละชนิด - ข้อมูลผลผลิตทางการเกษตร 	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลราคาผักและผลไม้ ตามท้องตลาด 	<ul style="list-style-type: none"> - ความต้องการอาหารในประเทศออสเตรเลีย - สถิติสินค้าเกษตรในแต่ละปี 	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลจำนวนวัวในแต่ละไตรมาส - ดัชนีปริมาณสำหรับผลผลิตและรายได้จากการเกษตร 	

เอกสารฉบับนี้ถือเป็นทรัพย์สินของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) ห้ามมิให้ทำการคัดลอก ทำซ้ำ เผยแพร่ ส่วนหนึ่งส่วนใดในเอกสารฉบับนี้ ในรูปแบบใด ๆ แก่บุคคลภายนอก โดยไม่ได้รับอนุญาต การฝ่าฝืนถือเป็นการผิดตามระเบียบของสำนักงานฯ

กลุ่มข้อมูล	องค์การสหประชาชาติ (data.un.org)	สหรัฐอเมริกา (www.data.gov)	ออสเตรเลีย (data.gov.au)	ไอร์แลนด์ (data.gov.ie)	เป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ Sustainable Development Goals (SDGs)
<p>เพศ</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - อัตราการทำแท้ง - กฎหมายการทำแท้ง - ประชากรในพื้นที่ทุรกันดาร 	(ไม่ได้ระบุ)	(ไม่ได้ระบุ)	(ไม่ได้ระบุ)	
<p>สุขภาพ</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลระบบการรักษาพยาบาล - อัตราการเสียชีวิตจำแนกตามอายุและสาเหตุ 	- ข้อมูลคุณภาพอากาศ	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพในออสเตรเลีย - ข้อมูลค่าใช้จ่ายที่ปรึกษาทางการแพทย์ 	- ข้อมูลโรคและความผิดปกติของระบบประสาท	
<p>HIV/AIDS</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลทารกที่เกิดจากผู้หญิงที่ติดเชื้อ HIV - ข้อมูลผู้ที่มีเพศสัมพันธ์ก่อนอายุ 15 ปี 	<ul style="list-style-type: none"> - รายงานประจำปี HIV/AIDS - ข้อมูลการวินิจฉัย HIV/AIDS จำแนกตามย่าน เพศ และเชื้อชาติ 	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลจำนวนผู้ติดเชื้อ HIV ใหม่จำแนกตามเพศ อายุ และกลุ่มประชากรสำคัญ - ข้อมูลจากมูลนิธิ HIV ในรัฐ Queensland 	(ไม่ได้ระบุ)	

กลุ่มข้อมูล	องค์การสหประชาชาติ (data.un.org)	สหรัฐอเมริกา (www.data.gov)	ออสเตรเลีย (data.gov.au)	ไอร์แลนด์ (data.gov.ie)	เป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ Sustainable Development Goals (SDGs)
การพัฒนามนุษย์ 	- ดัชนีการพัฒนา มนุษย์ และ องค์ประกอบ - ดัชนีความยากจน	(ไม่ได้ระบุ)	- สัดส่วนประชากรที่ อาศัยอยู่ต่ำกว่าระดับ ความยากจนของ ประเทศ จำแนกตาม เพศและอายุ	(ไม่ได้ระบุ)	
ฐานข้อมูลตัวชี้วัด 	- ข้อมูลการแต่งงาน - ข้อมูลผลประโยชน์ การลาคลอดบุตร	(ไม่ได้ระบุ)	- ข้อมูลตัวชี้วัดความ เข้มแข็งของชุมชน รายปี	(ไม่ได้ระบุ)	
อุตสาหกรรม 	- ข้อมูลค่าจ้างและ รายได้ต่อเดือน - ข้อมูลแรงงาน จำแนกตามฐานการ ผลิต	- ข้อมูลการส่งคืน อาหารที่ผลิตจาก โรงงานอุตสาหกรรม - ข้อมูลการปล่อย ของเสียจากโรงงาน อุตสาหกรรม	- ข้อมูลอุตสาหกรรม ป่าไม้ของออสเตรเลีย รายปี - ข้อมูลแรงงานใน อุตสาหกรรมผลิต Dairy Products (นม ไข่)	- ข้อมูลโรงงาน อุตสาหกรรมและการ ปล่อยของเสีย - ข้อมูลหน่วย อุตสาหกรรมท้องถิ่น ตามปีภาคสถิติ และ ชนิดของ อุตสาหกรรม	

กลุ่มข้อมูล	องค์การสหประชาชาติ (data.un.org)	สหรัฐอเมริกา (www.data.gov)	ออสเตรเลีย (data.gov.au)	ไอร์แลนด์ (data.gov.ie)	เป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ Sustainable Development Goals (SDGs)
วิจัยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และ นวัตกรรม 	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลการใช้โทรศัพท์มือถือ - ข้อมูลการใช้อินเทอร์เน็ต 	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลความปลอดภัยทางไซเบอร์ 	(ไม่ได้ระบุ)	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลอัตราการจ้างงานรายปี 	
แรงงาน 	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลการว่างงานของเยาวชน จำแนกตามเพศ - ข้อมูลค่าจ้าง 	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลอัตราการว่างงาน - ข้อมูลการเข้าสู่ตลาดแรงงาน 	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลกำลังแรงงานในแต่ละรัฐ จำแนกรายไตรมาส และรายปี 	<ul style="list-style-type: none"> - อัตรากำลังแรงงานรายปี จำแนกตามเพศ 	
บัญชีประชาชาติ 	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูล GDP - ข้อมูล GNI 	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลรายได้จากการส่งออก 	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลสัดส่วนของ GDP รวม และอัตราการเติบโต 	(ไม่ได้ระบุ)	

มรด. X : 256X

เผยแพร่ภายในองค์กร

กลุ่มข้อมูล	องค์การสหประชาชาติ (data.un.org)	สหรัฐอเมริกา (www.data.gov)	ออสเตรเลีย (data.gov.au)	ไอร์แลนด์ (data.gov.ie)	เป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ Sustainable Development Goals (SDGs)
<p>การช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาอย่าง เป็นทางการ</p> 	- ข้อมูลการผ่อนผันหนี้ (ประเทศ)	(ไม่ได้ระบุ)	(ไม่ได้ระบุ)	(ไม่ได้ระบุ)	
<p>ประชากร</p> 	- ข้อมูลประชากรโลก - ข้อมูลการคาดการณ์อัตราการเกิดในแต่ละปี จำแนกตามเพศ	- ข้อมูลประชากรในแต่ละรัฐ - ข้อมูลสำมะโนประชากร	- ข้อมูลการประมาณประชากร - อัตราการเพิ่มของประชากรในท้องถิ่น	- ข้อมูลประชากรที่อายุ 15 ปีขึ้นไป จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด	
<p>ผู้ลี้ภัย</p> 	- ข้อมูลผู้ลี้ภัย	- สถิติการเข้าเมืองแต่ละปี - ข้อมูลความขัดแย้งระหว่างพรมแดน	- ข้อมูลผู้ลี้ภัย	(ไม่ได้ระบุ)	

เอกสารฉบับนี้ถือเป็นทรัพย์สินของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) ห้ามมิให้ทำการคัดลอก ทำซ้ำ เผยแพร่ ส่วนหนึ่งส่วนใดในเอกสารฉบับนี้ ในรูปแบบใด ๆ แก่บุคคลภายนอก โดยไม่ได้รับอนุญาต การฝ่าฝืนถือเป็นความผิดตามระเบียบของสำนักงานฯ

กลุ่มข้อมูล	องค์การสหประชาชาติ (data.un.org)	สหรัฐอเมริกา (www.data.gov)	ออสเตรเลีย (data.gov.au)	ไอร์แลนด์ (data.gov.ie)	เป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ Sustainable Development Goals (SDGs)
การท่องเที่ยว และ กีฬา 	- ข้อมูลการมาถึงของนักท่องเที่ยวและค่าใช้จ่าย	- ศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยว - ข้อมูลโรงแรม (มีเฉพาะบางรัฐ)	- ข้อมูลโอกาสการลงทุนด้านการท่องเที่ยวรายปี	- ข้อมูลที่จอดรถสำหรับนักท่องเที่ยว	
การค้า 	- ข้อมูลสถิติการซื้อขายสินค้า จำแนกตามประเภทของสินค้า	- ข้อมูลการติดตามอัตราสินค้าเกษตรในแต่ละพื้นที่	- การค้าขายสินค้าของออสเตรเลีย จำแนกตามประเทศ	- ข้อมูลการส่งออกโคและเนื้อโค รายปี	

685

- 685 ตามแผนพัฒนาวิสาหกิจดิจิทัลของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2566-2570 ได้กำหนด ตัวอย่างรายชื่อชุด
 686 ข้อมูลหลักที่สำคัญ (Master Data) และหน่วยงานเจ้าของข้อมูลสำหรับการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐผ่าน
 687 ศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐหรือเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลภาครัฐผ่านศูนย์กลางแลกเปลี่ยนข้อมูลภาครัฐ
 688 รายละเอียดมีดังนี้

ด้านสำคัญ	ชื่อชุดข้อมูล	หน่วยงานเจ้าของข้อมูล
ความเหลื่อมล้ำ สิทธิสวัสดิการ ประชาชน	1. ข้อมูลผู้ลงทะเบียนในโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด	กรมกิจการเด็กและเยาวชน
	2. ข้อมูลผู้ช่วยคนพิการ	กรมส่งเสริมและพัฒนา คุณภาพชีวิตคนพิการ
	3. ข้อมูลการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคม	สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
สุขภาพและ การแพทย์	4. ข้อมูลใบอนุญาตอาหาร	สำนักงานคณะกรรมการ อาหารและยา
	5. ข้อมูลการจดทะเบียนเครื่องสำอาง	
	6. ข้อมูลใบอนุญาตยา	กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
	7. ข้อมูลสถานพยาบาลเอกชน	
8. ข้อมูลผู้ดำเนินการสถานพยาบาล		
การศึกษา	9. ข้อมูลใบอนุญาตโรงเรียนเอกชน	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
	10. ข้อมูลผู้ประกอบการวิชาชีพทางการศึกษา (ตรวจสอบเลขที่ใบอนุญาต)	สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา
	11. ข้อมูลวุฒิการศึกษา	สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
สิ่งแวดล้อม	12. ข้อมูลอาชญาบัตร	กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
	13. ข้อมูลประทานบัตร	
การเกษตร	14. ข้อมูลแปลงเพาะปลูก (ข้าว/ยางพารา)	กรมส่งเสริมการเกษตร
การส่งเสริม วิสาหกิจขนาด กลางและขนาด ย่อม (SMEs)	15. หนังสือบริคณห์สนธิ	กรมพัฒนาธุรกิจการค้า
	16. ใบทะเบียนพาณิชย์	
	17. ข้อมูลทะเบียนสัญญาหลักประกันธุรกิจ (เลขบัตรประชาชน)	
	18. ข้อมูลทะเบียนพาณิชย์ (เลขบัตรประชาชน)	
	19. ข้อมูลทะเบียนผู้ประกอบการส่งออกและนำเข้าสินค้า	กรมการค้าต่างประเทศ
	20. ข้อมูลผู้ขอรับการส่งเสริมการลงทุน	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
	21. ทะเบียนผู้ประกอบการ OTOP	กรมการพัฒนาชุมชน

ด้านสำคัญ	ชื่อชุดข้อมูล	หน่วยงานเจ้าของข้อมูล
	22. ใบอนุญาตใช้เรือ	กรมเจ้าท่า
	23. ใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว	สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง
	24. ใบทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม (ภ.พ.20)	กรมสรรพากร
แรงงาน	25. ทะเบียนแรงงานต่างด้าว (ทุกกลุ่ม)	กรมการจัดหางาน
	26. ข้อมูลการพัฒนาฝีมือแรงงาน/ฐานข้อมูลผู้เข้ารับการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน	กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน
การยุติธรรม	27. ข้อมูลผู้ต้องหาตามหมายจับคดีพิเศษ	กรมสอบสวนคดีพิเศษ
	28. ข้อมูลประวัติผู้กระทำความผิด	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
	29. ข้อมูลหมายจับ	
ข้อมูลทั่วไป	30. ข้อมูลทะเบียนรถยนต์	กรมการขนส่งทางบก
	31. ข้อมูลใบอนุญาตขับรถ	
	32. ข้อมูลการครอบครองกรรมสิทธิ์ที่ดิน และห้องชุด	กรมที่ดิน
	33. ข้อมูลบัตรประจำตัวประชาชน	กรมการปกครอง
	34. ข้อมูลทะเบียนบ้าน (รายละเอียดบ้าน)	
	35. ข้อมูลทะเบียนบ้าน (รายการคนในบ้าน)	
	36. ข้อมูลทะเบียนราษฎร	
	37. ข้อมูลใบสูติบัตร	
	38. ข้อมูลใบมรณบัตร	
	39. ข้อมูลภาพใบหน้า	
ข้อมูลอื่นๆ	40. ข้อมูลประวัติการจดทะเบียนสมรส	
	41. ข้อมูลการจดทะเบียนเปลี่ยนชื่อสกุล	
	42. ข้อมูลหนังสือรับรองการเกิด	
	43. ข้อมูลสนามกีฬาในประเทศไทย	กรมพลศึกษา
	44. ข้อมูลทะเบียนเป็นผู้รับจ้างก่อสร้าง	กรมโยธาธิการและผังเมือง
	45. ข้อมูลใบอนุญาตให้ใช้อาคารเพื่อประกอบกิจการ โรงแรม	
	46. ข้อมูลผู้ใช้ไฟฟ้าและค่าไฟฟ้าย้อนหลัง 6 เดือน	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
	47. ข้อมูลการใช้น้ำประปาการประปานครหลวง	การประปานครหลวง
	48. ข้อมูลใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน (ร.ง. 4)	กรมโรงงานอุตสาหกรรม
	49. ฐานข้อมูลทะเบียนอาสาสมัครประชาสัมพันธ์ ประจำหมู่บ้านและชุมชน	กรมประชาสัมพันธ์

ด้านสำคัญ	ชื่อชุดข้อมูล	หน่วยงานเจ้าของข้อมูล
	50. ฐานข้อมูลผู้จดทะเบียนลิขสิทธิ์ 51. ฐานข้อมูลผู้จดทะเบียนสิทธิบัตร	กรมทรัพย์สินทางปัญญา
	52. ระบบค่าเสียหายเบื้องต้น	สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย

689 7.3. ภาคผนวก ค คำอธิบายชุดข้อมูลดิจิทัล

690 คำอธิบายชุดข้อมูล หรือ เมทาดาทา (Metadata) เป็นข้อมูลที่ใช้อธิบายข้อมูลหลักหรือกลุ่มข้อมูล
691 อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งเมทาดาทาเชิงธุรกิจ (Business Metadata) เป็นรายละเอียดของชุดข้อมูลในด้านธุรกิจ
692 เหมาะสำหรับผู้ใช้งานข้อมูล นักวิเคราะห์ข้อมูล และนักวิทยาการข้อมูล และเมทาดาทาเชิงเทคนิค
693 (Technical Metadata) เป็นรายละเอียดของชุดข้อมูลในด้านเทคนิคและปฏิบัติการ เหมาะสำหรับผู้บริหาร
694 จัดการฐานข้อมูล [9] เพื่อให้ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับโครงสร้างของข้อมูล เนื้อหาสาระ รูปแบบการจัดเก็บ
695 แหล่งข้อมูล และสิทธิในการเข้าถึงข้อมูล [30] ช่วยให้ผู้ใช้ข้อมูลเข้าใจชุดข้อมูลได้ดียิ่งขึ้น ทั้งนี้หน่วยงานของรัฐ
696 ต้องจัดทำเมทาดาทา และมีการบริหารจัดการเมทาดาทา เช่น เมื่อมีการเปลี่ยนโครงสร้างของชุดข้อมูลหรือ
697 ข้อมูลต้องมีการปรับปรุงเมทาดาทาด้วย โดยในจัดทำคำอธิบายชุดข้อมูล หรือ เมทาดาทาเพื่อให้เป็นไปตาม
698 มาตรฐานขั้นต่ำที่กำหนด นั้นแบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ คำอธิบายข้อมูลส่วนหลัก (Mandatory Metadata) เป็น
699 ส่วนที่จำเป็นต้องระบุข้อมูล จำนวน 14 รายการ และคำอธิบายข้อมูลส่วนที่เป็นทางเลือก (Optional
700 Metadata) เป็นส่วนที่สามารถเลือกได้ หรือ ไม่ได้บังคับให้ต้องมี สามารถศึกษาเพิ่มเติมได้ที่ มรด. 3-1 : 2565
701 มาตรฐานรัฐบาลดิจิทัลว่าด้วยแนวทางการจัดทำบัญชีข้อมูลภาครัฐ และในปี 2566 สพร. ได้มีการปรับปรุง
702 คำอธิบายชุดข้อมูล เพื่อเป็นข้อเสนอแนะให้กับหน่วยงานภาครัฐใช้เป็นแนวทางในการจัดทำบัญชีข้อมูลโดย
703 สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมต่อชุดข้อมูลของหน่วยงาน สามารถศึกษาเพิ่มเติมได้ที่ มสพร. 1-2566
704 มาตรฐานสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) ว่าด้วยแนวทางจัดทำบัญชีข้อมูลภาครัฐ

705 ทั้งนี้ คำอธิบายข้อมูลส่วนหลัก ซึ่งเป็นเมทาดาทาเชิงธุรกิจ จำเป็นต้องระบุให้ครบถ้วนเพื่อให้ทราบ
706 รายละเอียดเกี่ยวกับชุดข้อมูล รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 5 คำอธิบายข้อมูลส่วนหลัก 14 รายการ สำหรับ
707 เมทาดาทาเชิงเทคนิค เป็นส่วนที่ระบบดำเนินการข้อมูลในรูปแบบอัตโนมัติ เช่น ชื่อตารางข้อมูลในฐานข้อมูล
708 ขนาดข้อมูล วันที่ในระบบสร้างให้อัตโนมัติ เป็นต้น สามารถดูตัวอย่างเพิ่มเติมได้ที่ <https://data.go.th/>

709 ตารางที่ 5: ตัวอย่างคำอธิบายชุดข้อมูลส่วนหลัก 14 รายการ (เมทาดาทาเชิงธุรกิจ)

No.	ชื่อรายการไทย	ชื่อทางเทคนิค	คำอธิบาย	ตัวเลือก / รูปแบบ	ตัวอย่าง	
1	ประเภทข้อมูล	data_type	ชุดข้อมูลนี้เป็นข้อมูลประเภทใด	Code (Character 1 digits (1-9))	1 = ข้อมูลระเบียบ	2 = ข้อมูลสถิติ
2	ชื่อชุดข้อมูล	title	ชื่อของชุดข้อมูลที่กำหนดโดย องค์กรที่รับผิดชอบข้อมูล	Text (150 Characters)	รายได้จากการท่องเที่ยว	จำนวนกำลังแรงงานรวม
3.1	รหัสองค์กร	Org_ID	รหัสองค์กรที่รับผิดชอบข้อมูล	Code (Character 4 digits)	0304 - กรมบัญชีกลาง	S702 - ธนาคารกรุงไทย
3.2	ชื่อองค์กร	Org_standard_name	ชื่อองค์กรที่รับผิดชอบข้อมูล	Text (255 Characters)	สำนักงานปลัดกระทรวงการ ท่องเที่ยวและกีฬา	สำนักงานสถิติแห่งชาติ
4	ชื่อฝ่ายงาน สำหรับติดต่อ	maintainer	ชื่อกอง สำนัก หรือฝ่าย ที่ได้รับ การมอบหมายให้รับผิดชอบ ข้อมูล	Text (150 Characters)	กลุ่มสารสนเทศด้าน เศรษฐกิจ	กองสถิติสังคม
5	อีเมลสำหรับ ติดต่อ	maintainer_email	อีเมลกอง สำนัก หรือฝ่าย ที่ได้รับ การมอบหมายให้รับผิดชอบ ข้อมูล	Text (50 Characters)	bets@mots.go.th	slaborfs@nso.go.th
6	คำสำคัญ	tag_string	หัวข้อ คำ วลี หรือแท็ก (tag) ที่ใช้ระบุคำสำคัญในชุดข้อมูล	Text แยกแต่ละ keywords ด้วย “,” (comma) (200 Characters)	รายได้, ท่องเที่ยว, จังหวัด	แรงงาน, กำลังแรงงาน

มรด. X : 256X

เผยแพร่ภายในองค์กร

No.	ชื่อรายการไทย	ชื่อทางเทคนิค	คำอธิบาย	ตัวเลือก / รูปแบบ	ตัวอย่าง	
7	รายละเอียด	notes	คำอธิบายรายละเอียดที่สำคัญของชุดข้อมูลอย่างสั้น เช่น คำนิยาม ชุดข้อมูลเกี่ยวกับอะไร มีวิธีการจัดเก็บแบบใด กลุ่มเป้าหมายผู้ใช้งานข้อมูลเป็นใคร	Text (1,000 Characters)	รายได้จากการท่องเที่ยว จำแนกรายจังหวัด	กำลังแรงงานรวม หมายถึง บุคคลทุกคนที่มี อายุ 15 ปีขึ้นไป ในสัปดาห์แห่งการสำรวจเป็นผู้อยู่ในกำลังแรงงานปัจจุบัน และเป็น ผู้ถูกจัดจำแนกอยู่ในประเภทกำลังแรงงานที่รอฤดูกาล
8	วัตถุประสงค์	objective	อธิบายที่มาและวัตถุประสงค์ของการจัดทำชุดข้อมูล เช่น กฎหมาย ภารกิจ โครงการตามแผนยุทธศาสตร์ และเพื่อใช้ในการวิเคราะห์หรือตอบโจทย์ในประเด็นยุทธศาสตร์ในเรื่องใดที่ผู้ต้องการ	Code (Character 2 digits (01-99))	04 = แผนพัฒนาการ ท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560-2564) 11 = พันธกิจของ สป.กก. - เพื่อรายงานสถานการณ์ ด้านการท่องเที่ยว	10 = กฎกระทรวง 11 = พันธกิจของสำนักงาน สถิติแห่งชาติ - เพื่อประมาณจำนวนและ ลักษณะของกำลังแรงงาน ภายในประเทศ
9.1	หน่วยความถี่ ของการปรับปรุง ข้อมูล	update_ frequency _unit	สำหรับข้อมูลระยะเบี่ยน และข้อมูล ภูมิสารสนเทศเชิงพื้นที่ : ความถี่ ที่ข้อมูลในระบบคลังข้อมูลถูก ปรับปรุง/เพิ่ม หรือเปลี่ยนแปลง สำหรับข้อมูลสถิติ: ความถี่ในการ เผยแพร่ต่อผู้ใช้ข้อมูล	Code (1 Character (A-Z))	A	M

เอกสารฉบับนี้เป็นทรัพย์สินของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) ห้ามมิให้ทำการคัดลอก ทำซ้ำ เผยแพร่
ส่วนหนึ่งส่วนใดในเอกสารฉบับนี้ ในรูปแบบใด ๆ แก่บุคคลภายนอก โดยไม่ได้รับอนุญาต การฝ่าฝืนถือเป็นความผิดตามระเบียบของสำนักงานฯ

No.	ชื่อรายการไทย	ชื่อทางเทคนิค	คำอธิบาย	ตัวเลือก / รูปแบบ	ตัวอย่าง	
9.2	ค่าความถี่ของการปรับปรุงข้อมูล	update_frequency_interval	ใช้คุณสมบัตินี้ประกอบด้วยหน่วยความถี่ในการปรับปรุงข้อมูล ตัวอย่างเช่น ถ้าชุดข้อมูลมีการปรับปรุงทุก ๆ 2 ปี ท่านสามารถใส่ “2” สำหรับค่าความถี่ และ “รายปี” สำหรับหน่วยความถี่	Number หรือ เว้นว่างไว้	2	1
10	ขอบเขตเชิงภูมิศาสตร์หรือเชิงพื้นที่	geo_coverage	สำหรับข้อมูลระเบียบ และข้อมูลภูมิสารสนเทศเชิงพื้นที่: มิติการจัดจำแนกข้อมูลพื้นที่ในระดับย่อยที่สุดในการจัดเก็บข้อมูล สำหรับข้อมูลสถิติ: มิติการจัดจำแนกข้อมูลพื้นที่ในระดับย่อยที่สุดในการนำเสนอข้อมูล	Code (Character 2 digits (00-99))	06 = จังหวัด	06 = จังหวัด
11	แหล่งที่มา	data_source	แหล่งที่มาของข้อมูลที่น่ามาจัดทำชุดข้อมูล พร้อมองค์กรที่จัดทำ เช่น สํารวจภาวะการทำงานของประชากร (สำนักงานสถิติแห่งชาติ) ฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร (กรมการปกครอง)	Text (200 Characters)	รายงานสถานการณ์ด้านการท่องเที่ยว (สป.กก.)	สำรวจภาวะการทำงานของประชากร (สำนักงานสถิติแห่งชาติ)
12	รูปแบบการเก็บข้อมูล	data_format	รูปแบบของการจัดเก็บข้อมูล	Code	02 = csv 07 = text	01 = Database 10 = XLS

มรด. X : 256X

เผยแพร่ภายในองค์กร

No.	ชื่อรายการไทย	ชื่อทางเทคนิค	คำอธิบาย	ตัวเลือก / รูปแบบ	ตัวอย่าง	
				(Character 2 digits (01-99))		07 = text 99 = อื่น ๆ ระบุ SPSS
13	หมวดหมู่ข้อมูล ตามธรรมาภิบาล ข้อมูลภาครัฐ	data_category	หมวดหมู่ข้อมูลตามธรรมาภิบาล ข้อมูลภาครัฐ	Code (Character 1 digits (1-4))	1 = ข้อมูลสาธารณะ	1 = ข้อมูลสาธารณะ
14	สัญญาอนุญาตให้ ใช้ข้อมูล	license_id	สัญญาอนุญาตให้ใช้ข้อมูล ต้อง สอดคล้องกับหมวดหมู่ข้อมูลตาม ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ	Code (G0 – G6)	G0 = Open Data Common	G6 = Others License

710

710

711 7.4. ภาคผนวก ง ตัวอย่างรายการที่ใช้ในการตรวจสอบกระบวนการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ

712 ในกระบวนการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ มีขั้นตอนการดำเนินการตั้งแต่ การวางแผน การปฏิบัติ การวัดผล และการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง โดยสามารถ

713 พิจารณาตรวจสอบการดำเนินงานจากตัวอย่างนี้

714 ตารางที่ 6: ตัวอย่างรายการที่ใช้ในการตรวจสอบกระบวนการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ

ขั้นตอนในการดำเนินการ	กระบวนการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ	กิจกรรมที่ต้องดำเนินการ	สถานะของการดำเนินการ	สิ่งที่ได้ดำเนินการ	วันที่ดำเนินการ	ผู้ดำเนินการ
การวางแผนการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ	การสำรวจ และการรวบรวมชุดข้อมูล	<ul style="list-style-type: none"> - สำรวจชุดข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ตามพันธกิจและภารกิจของหน่วยงานว่าปัจจุบันภายในหน่วยงานมีหรือไม่มีข้อมูลใดบ้าง - กำหนดยุทธศาสตร์ด้านข้อมูล เพื่อรวบรวมชุดข้อมูลที่เกิดขึ้นจากภารกิจ การดำเนินงาน รวมถึงความต้องการของผู้ใช้ข้อมูล และจัดทำรายการบัญชีข้อมูล 	ดำเนินการแล้ว/ อยู่ระหว่างดำเนินการ/ ยังไม่ได้ดำเนินการ	(ตัวอย่าง) 1. ได้ทำการสำรวจและรวบรวม โดยพบว่า มีข้อมูลที่ยังไม่ได้รับการจัดระดับชั้นทั้งหมด 150 ชุดข้อมูล มีข้อมูลที่ถูกเปิดเผยผ่านเว็บไซต์ www.simple.go.th ทั้งหมด 8 ชุดข้อมูล 2. กำหนดยุทธศาสตร์ด้านข้อมูล เพื่อให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์พันธกิจ และเป้าหมายของหน่วยงาน เพื่อประกาศใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการ	(ตัวอย่าง) 29 ม.ค. 2567	(ตัวอย่าง) น.ส. มะลิ (*ตำแหน่ง*)

มรด. X : 256X

เผยแพร่ภายในองค์กร

ขั้นตอนในการดำเนินการ	กระบวนการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ	กิจกรรมที่ต้องดำเนินการ	สถานะของการดำเนินการ	สิ่งที่ได้ดำเนินการ	วันที่ดำเนินการ	ผู้ดำเนินการ
	การระบุดังข้อมูล	<p>พิจารณาชุดข้อมูลภายใต้ยุทธศาสตร์ด้านข้อมูลที่กำหนด โดยระบุดังข้อมูลว่าจะนำไปเปิดเผยว่าเป็นประเภทใด มีความสำคัญอย่างไร และนำไปใช้ในทิศทางใด โดยจะต้องมีหนึ่งในลักษณะดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลที่กฎหมายกำหนดให้เปิดเผย เช่น ข้อมูลแผนงาน โครงการ สัญญาสัมปทาน - ข้อมูลตามหน้าที่ หรือภารกิจของหน่วยงานของรัฐ เช่น ข้อมูลเชิงสถิติ การให้บริการ - ข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการพัฒนา หรือแก้ไขปัญหาในการบริหารงานของรัฐด้านต่าง ๆ เช่น ข้อมูลวิจัย ข้อมูลสถิติ - ข้อมูลที่มีความต้องการนำไปใช้งานจากกลุ่มผู้ใช้งานอย่างชัดเจน เป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ หรือสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจได้ เช่น ข้อมูลการจดทะเบียนบริษัท ข้อมูลการขนส่ง ข้อมูลการเกิดอาชญากรรม 	ดำเนินการแล้ว/ อยู่ระหว่างดำเนินการ/ ยังไม่ได้ดำเนินการ	(ตัวอย่าง) ดำเนินการระบุรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับชุดข้อมูล	(ตัวอย่าง) 29 ก.พ. 2567	(ตัวอย่าง) น.ส. มะลิ (*ตำแหน่ง*)

เอกสารฉบับนี้เป็นทรัพย์สินของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) ห้ามมิให้ทำการคัดลอก ทำซ้ำ เผยแพร่ ส่วนหนึ่งส่วนใดในเอกสารฉบับนี้ ในรูปแบบใด ๆ แก่บุคคลภายนอก โดยไม่ได้รับอนุญาต การฝ่าฝืนถือเป็นความผิดตามระเบียบของสำนักงานฯ

ขั้นตอนในการดำเนินการ	กระบวนการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ	กิจกรรมที่ต้องดำเนินการ	สถานะของการดำเนินการ	สิ่งที่ได้ดำเนินการ	วันที่ดำเนินการ	ผู้ดำเนินการ
		- ข้อมูลที่ช่วยสร้างความโปร่งใส เช่น ข้อมูลด้านงบประมาณ ค่าใช้จ่ายของภาครัฐ และการจัดซื้อจัดจ้าง				
	การจัดลำดับความสำคัญ	จัดลำดับในการเปิดเผยชุดข้อมูลเปิดภาครัฐ โดยพิจารณาจากยุทธศาสตร์ด้านข้อมูลที่กำหนด และประโยชน์ของการเปิดเผยและนำข้อมูลไปใช้ ข้อมูลมีความถูกต้อง ครบถ้วน พร้อมใช้งาน เป็นปัจจุบัน และบริหารจัดการข้อมูลได้โดยง่าย	ดำเนินการแล้ว/ อยู่ระหว่างดำเนินการ/ ยังไม่ได้ดำเนินการ	(ตัวอย่าง) 1. ตรวจสอบชุดข้อมูลมีความสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ด้านข้อมูลที่กำหนด 2. ตรวจสอบคุณภาพของชุดข้อมูลเปิดภาครัฐตามมาตรฐานที่กำหนด	(ตัวอย่าง) 29 มี.ค. 2567	(ตัวอย่าง) น.ส. มะลิ (*ตำแหน่ง*)
การดำเนินการเปิดเผยชุดข้อมูลเปิดภาครัฐ	การรวบรวมชุดข้อมูล	รวบรวมชุดข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อตรวจสอบว่าชุดข้อมูลดังกล่าวอยู่ที่แหล่งใด โดยอาจรวบรวมชุดข้อมูลที่เปิดเผยอยู่แล้ว ข้อมูลที่เกิดจากภารกิจและการดำเนินงาน รวมถึงความต้องการของผู้ใช้ข้อมูล ไม่ว่าจะ เป็นความต้องการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือภาคส่วนอื่น ๆ เช่น ข้อมูลสถิติ ผลการ	ดำเนินการแล้ว/ อยู่ระหว่างดำเนินการ/ ยังไม่ได้ดำเนินการ	(ตัวอย่าง) จัดหมวดหมู่และระดับชั้นชุดข้อมูลเปิดภาครัฐ	(ตัวอย่าง) 29 เม.ย. 2567	(ตัวอย่าง) น.ส. มะลิ (*ตำแหน่ง*)

มรด. X : 256X

เผยแพร่ภายในองค์กร

ขั้นตอนในการดำเนินการ	กระบวนการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ	กิจกรรมที่ต้องดำเนินการ	สถานะของการดำเนินการ	สิ่งที่ได้ดำเนินการ	วันที่ดำเนินการ	ผู้ดำเนินการ
		จัดซื้อจัดจ้าง รายงานหรือข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจด้านการบริหาร				
	การจำแนกหมวดหมู่ และจัดระดับชั้นชุดข้อมูล	จำแนกหมวดหมู่ กำหนดและจัดระดับชั้นของชุดข้อมูล โดยพิจารณาถึงลิขสิทธิ์ของข้อมูล การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ความถูกต้อง ครบถ้วน สามารถเข้าถึงและใช้ชุดข้อมูลได้อย่างต่อเนื่อง	ดำเนินการแล้ว/ อยู่ระหว่างดำเนินการ/ ยังไม่ได้ดำเนินการ	(ตัวอย่าง) จัดหมวดหมู่และระดับชั้นชุดข้อมูล	(ตัวอย่าง) 29 พ.ค. 2567	(ตัวอย่าง) น.ส. มะลิ (*ตำแหน่ง*)
	การเปิดเผยชุดข้อมูลของข้อมูลเปิดภาครัฐ	การเปิดเผยชุดข้อมูลของข้อมูลเปิดภาครัฐ <ul style="list-style-type: none"> - การจัดทำชุดข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบของข้อมูลเปิด - แปลงชุดข้อมูลดังกล่าวให้อ่านได้ด้วยเครื่องมือทางดิจิทัล (Machine Readable) ด้วยวิธีการรักษาความมั่นคงปลอดภัยที่น่าเชื่อถือและคุ้มครองความเป็นส่วนตัวส่วนบุคคล - กำหนดระยะเวลาการปรับปรุงชุดข้อมูล - จัดทำคำอธิบายชุดข้อมูลดิจิทัลเพื่อให้ทราบรายละเอียดของชุดข้อมูล 	ดำเนินการแล้ว/ อยู่ระหว่างดำเนินการ/ ยังไม่ได้ดำเนินการ	(ตัวอย่าง) 1. จัดทำชุดข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบMachine Readable 2. จัดทำคำอธิบายชุดข้อมูล หรือ เมทาเดตา	(ตัวอย่าง) 29 มิ.ย. 2567	(ตัวอย่าง) น.ส. มะลิ (*ตำแหน่ง*)

เอกสารฉบับนี้เป็นทรัพย์สินของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) ห้ามมิให้ทำการคัดลอก ทำซ้ำ เผยแพร่ ส่วนหนึ่งส่วนใดในเอกสารฉบับนี้ ในรูปแบบใด ๆ แก่บุคคลภายนอก โดยไม่ได้รับอนุญาต การฝ่าฝืนถือเป็นการผิดตามระเบียบของสำนักงานฯ

ขั้นตอนในการดำเนินการ	กระบวนการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ	กิจกรรมที่ต้องดำเนินการ	สถานะของการดำเนินการ	สิ่งที่ได้ดำเนินการ	วันที่ดำเนินการ	ผู้ดำเนินการ
		<ul style="list-style-type: none"> - อนุมัติชุดข้อมูล - เผยแพร่ชุดข้อมูลหรือเชื่อมโยงชุดข้อมูลเปิดภาครัฐตามช่องทางและรูปแบบที่ศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐกำหนด 				
การวัดผลการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ	การวัดผลการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ	<p>การวัดผลการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ติดตามผลการดำเนินงาน เปรียบเทียบกับเป้าหมาย หรือแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้ - ติดตามและตรวจสอบผลการรับฟังความคิดเห็นจากศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐในสำนักงาน หรือช่องทางอื่น ๆ - สรุปและประเมินผลชุดข้อมูลเปิดภาครัฐกับยุทธศาสตร์ด้านข้อมูลที่หน่วยงานกำหนด มีความสอดคล้องกับพันธกิจและเป้าหมายหลักของหน่วยงาน 	ดำเนินการแล้ว/ อยู่ระหว่างดำเนินการ/ ยังไม่ได้ดำเนินการ	(ตัวอย่าง) - รายงานสรุปผลการดำเนินงาน และข้อเสนอแนะเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงยุทธศาสตร์ด้านข้อมูลและชุดข้อมูลเปิดภาครัฐ	(ตัวอย่าง) 29 ก.ค. 2567	(ตัวอย่าง) น.ส. มะลิ (*ตำแหน่ง*)

มรด. X : 256X

เผยแพร่ภายในองค์กร

ขั้นตอนในการดำเนินการ	กระบวนการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ	กิจกรรมที่ต้องดำเนินการ	สถานะของการดำเนินการ	สิ่งที่ได้ดำเนินการ	วันที่ดำเนินการ	ผู้ดำเนินการ
การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง	การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง	การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง - วิเคราะห์และประเมินผลการดำเนินการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ รวมถึงความต้องการหรือความคาดหวังของผู้ใช้ข้อมูล เพื่อนำมาวางแผน พัฒนา และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง	ดำเนินการแล้ว/ อยู่ระหว่างดำเนินการ/ ยังไม่ได้ดำเนินการ	(ตัวอย่าง) - กำหนดแผนการดำเนินงานและ ผู้รับผิดชอบ	(ตัวอย่าง) 29 ส.ค. 2567	(ตัวอย่าง) น.ส. มะลิ (*ตำแหน่ง*)

715

715 7.5. ภาคผนวก จ ตัวอย่างแนวปฏิบัติการสร้างการมีส่วนร่วมของประเทศต่าง ๆ

716 การสร้างการมีส่วนร่วมด้านการเปิดเผยข้อมูลเปิดของประเทศต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการสร้างระบบ
717 นิเวศข้อมูลเปิด (Open Data Ecosystem) [28] มีตัวอย่าง ดังนี้

718 ตารางที่ 7: ตัวอย่างแนวปฏิบัติการสร้างการมีส่วนร่วมของประเทศต่าง ๆ

ประเทศ	แนวปฏิบัติ	รายละเอียด
สหราชอาณาจักร	การให้ผู้ใช้ข้อมูล ระบุถึงชุดข้อมูลที่ ต้องการให้เปิดเผย	รัฐบาลสร้างเว็บไซต์ [30] ให้ผู้ใช้ข้อมูลร้องขอและระบุชุดข้อมูลที่ ต้องการให้รัฐบาลเปิดเผย เพื่อทราบความต้องการของผู้ใช้ข้อมูล
	การรับฟัง ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับข้อมูลที่ เปิดเผยแล้ว	รัฐบาลสร้างเว็บไซต์ เพื่อรับฟังความคิดเห็นและให้คะแนนข้อมูลที่ ได้ทำการเปิดเผยออกไป
สาธารณรัฐ เกาหลีใต้	การนำข้อมูลเปิดมา พัฒนาการบริการ	รัฐบาลนำข้อมูลการจัดส่งรถพยาบาลและตำแหน่งทำปีย้อนหลัง มาวิเคราะห์เพื่อระบุพื้นที่เสี่ยงและกำหนดตำแหน่งที่เหมาะสม ของรถพยาบาล ซึ่งช่วยลดเวลาที่ต้องใช้ในการจัดส่งและเวลา เดินทางของรถพยาบาลถึงร้อยละ 49
สหภาพยุโรป สหราชอาณาจักร กาตาร์ สหรัฐอเมริกา	การปรึกษาหารือ โดยการจัดการ ประชุมเชิง ปฏิบัติการ	วิธีนี้เป็นวิธีการที่ดีหากต้องการความคิดเห็นมาก ๆ ภายใน ระยะเวลาอันสั้น โดยการจัดการประชุมไม่ว่าจะเป็นการจัดประชุม เชิงปฏิบัติการเพื่อรับฟังความคิดเห็นโดยเชิญภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและเป็นกลุ่มที่มีความสนใจเรื่องข้อมูลเปิดภาครัฐมา เข้าร่วมการประชุม หรือการจัดประชุมออนไลน์
ทั่วโลก	การพัฒนาองค์ ความรู้	การจัดกิจกรรมอบรมการให้ความรู้การจัดการทำข้อมูลเปิด และ แนวทางการนำข้อมูลมาวิเคราะห์พร้อมการนำเสนอข้อมูล/ใช้ ประโยชน์จากข้อมูล เพื่อส่งเสริมให้เกิดการใช้ประโยชน์ จากข้อมูล เช่น Open Data Camp
	การสร้างความ ตระหนักรู้ต่อ ความสำคัญของ ข้อมูลเปิด	การจัดกิจกรรมงาน Open Data Day โดย Open Knowledge Foundation (OKFN) ซึ่งตรงกับวันเสาร์แรกของเดือนมีนาคมของ ทุกปี เพื่อสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับความสำคัญของข้อมูล สาธารณะ (Open Data) และส่งเสริมให้เกิดการจัดทำข้อมูลเปิด และการใช้ประโยชน์จากข้อมูลเปิดให้แก่ภาครัฐ ภาคเอกชน และ ภาคประชาชน https://opendataday.org/ การใช้สื่อสังคมออนไลน์ ไม่ว่าจะเป็น Facebook Twitter หรือ LinkedIn สามารถทำได้หลายอย่าง ไม่ว่าจะเป็นการเผยแพร่ ข้อมูลหรือรับฟังความเห็นจากผู้ใช้อื่น โดยข้อมูลที่ได้จากสังคม ออนไลน์จะสะท้อนความรู้สึกต่อข้อมูลเปิดได้เป็นอย่างดี

719 8. บรรณานุกรม

- 720 [1] พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. 2562 มาตรา 3
721 [2] Snijders, C.; Matzat, U.; Reips, U.-D. (2012). "Big Data': Big gaps of knowledge in the
722 field of Internet". International Journal of Internet Science. 7: 1–5.
723 [3] สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (สพร.). (2558). แนวปฏิบัติและมาตรฐานเชิงเทคนิค
724 สำหรับ ศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ (Data.go.th). ประเทศไทย ดาวน์โหลดจาก
725 <https://www.dga.or.th/th/profile/986/>
726 [4] Open Data Charter. (2015). International open data charter. Retrieved from
727 [https://opendatacharter.net/wp-content/uploads/2015/10/opendatacharter-](https://opendatacharter.net/wp-content/uploads/2015/10/opendatacharter-charter_F.pdf)
728 [charter_F.pdf](https://opendatacharter.net/wp-content/uploads/2015/10/opendatacharter-charter_F.pdf).
729 [5] European Commission. (2015). *Creating Value through Open Data Study on the*
730 *Impact of Re-use of Public Data Resources*. Retrieved from
731 https://www.europeandataportal.eu/sites/default/files/edp_creating_value_through_o
732 [pen_data_0.pdf](https://www.europeandataportal.eu/sites/default/files/edp_creating_value_through_o).
733 [6] Gartner, Inc. (2019). Open Data. Retrieved from
734 <https://www.gartner.com/en/information-technology/glossary/open-data>.
735 [7] World Bank. (2019). Open Government Data. Retrieved from
736 <https://opendatatoolkit.worldbank.org/en/essentials.html>.
737 [8] พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. 2562 มาตรา 17
738 [9] สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (สพร.). (2562). กรอบนโยบายข้อมูลภาครัฐ (Data
739 Governance Framework). ประเทศไทย
740 [10] พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. 2562 มาตรา 8 และ
741 มาตรา 12
742 [11] United Nations. (2013). *Guidelines on open government data for citizen engagement*.
743 Retrieved from <https://publicadministration.un.org/en/ogd>.
744 [12] Joshua Tauberer. (2019). *The 8 Principles of Open Government Data*. Retrieved from
745 <https://opengovdata.org>.
746 [13] World Wide Web Foundation. (2015). *ODB Global Report. 3rd ed.* Retrieved from
747 <http://opendatabarometer.org/doc/3rdEdition/ODB-3rdEdition-GlobalReport.pdf>.
748 [14] Open Data Institute. (2015), *A guide to the Open Data Maturity Model*. Retrieved
749 from <https://theodi.org/article/open-data-maturity-model-2/>.
750 [15] Open Data Watch. (2018). *The data value chain: Moving from production to impact*.
751 Retrieved from [https://opendatawatch.com/publications/the-data-value-chain-](https://opendatawatch.com/publications/the-data-value-chain-moving-from-production-to-impact/)
752 [moving-from-production-to-impact/](https://opendatawatch.com/publications/the-data-value-chain-moving-from-production-to-impact/).
753 [16] Office of the Chief Information Officer Government of South Australia. (2014). *Open*
754 *Data Process Guide*. Retrieved from
755 <https://data.sa.gov.au/sites/default/files/Toolkit/Open-Data-Process-Guide.pdf>.

- 756 [17] Data.gov Interim Identification & Prioritization Process and Guidelines v1.0. (2010). US
757 Department of Transportation. Retrieved from
758 <https://www.transportation.gov/sites/dot.dev/files/docs/identpriorguidelines1.0.pdf>.
- 759 [18] Tim Berners-Lee. (2019). *5-star deployment scheme for Open Data*. Retrieved from
760 <https://5stardata.info>.
- 761 [19] Government of Ireland. (2015). *Open Data Technical Framework*. Retrieved from
762 <https://data.gov.ie/pages/opendatatechnicalframework>.
- 763 [20] Carrara, W., Oudkerk, F., Van Steenberg, E., & Tinholt, D. (2018). *Open Data
764 Goldbook for Data Managers and Data Holders*. Retrieved from
765 [https://www.europeandataportal.eu/sites/default/files/european_data_portal_-
766 _open_data_goldbook.pdf](https://www.europeandataportal.eu/sites/default/files/european_data_portal_-_open_data_goldbook.pdf).
- 767 [21] Los Angeles Police Department. (2019). *Crime Mapping and COMPSTAT*. Retrieved
768 from http://www.lapdonline.org/crime_mapping_and_compstat.
- 769 [22] Government of Ireland. (2017). *Engagement Fund: Crimes at Garda Station Level and
770 Pedestrian Footfall visualisations by Cyril Connolly*. Institute of Art, Design and
771 Technology, Dun Laoghaire. Retrieved from
772 [https://data.gov.ie/blog/evelandpedestrianfootfallvisualisationsbycyrilconnollyinstitut
774 eofartdesignandtechnologydunlaoghaire-](https://data.gov.ie/blog/evelandpedestrianfootfallvisualisationsbycyrilconnollyinstitut
773 eofartdesignandtechnologydunlaoghaire-).
- 774 [23] Citizens Information. (2015). *Neighbourhood Watch*. Retrieved from
775 [https://www.citizensinformation.ie/en/justice/crime_and_crime_prevention/neighbour
777 hood_watch.html](https://www.citizensinformation.ie/en/justice/crime_and_crime_prevention/neighbour
776 hood_watch.html)
- 777 [24] UK Government. (2019). *Bus Services Act 2017: bus open data*. Retrieved from
778 <https://www.gov.uk/government/consultations/bus-services-act-2017-bus-open-data>.
- 779 [25] Government of Ireland. (2019). *Irish Rail – Realtime*. Retrieved from
780 <https://data.gov.ie/showcase/irish-rail-realtime>.
- 781 [26] Office of the Government Chief Information Officer. (2019). *The Irish Government's
782 Expenditure Data*. Retrieved from <https://whereyourmoneygoes.gov.ie/en>.
- 783 [27] Digital Government Development Agency. (2019). *Thailand Data Innovation Awards*.
784 Retrieved from <https://www.diathailand.com/index.php>.
- 785 [28] Government of Ireland. (2014). *Open Data Ireland: Best Practice Handbook*.
786 Retrieved from [https://data.gov.ie/uploads/page_images/2019-04-24-
788 104248.848906Best-Practice-Handbook.pdf](https://data.gov.ie/uploads/page_images/2019-04-24-
787 104248.848906Best-Practice-Handbook.pdf).
- 788 [29] พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. 2562
- 789 [30] UK Government. (2019). *Data publisher*. Retrieved from
790 <https://ckan.publishing.service.gov.uk/odug>.